

**Prognoza oddziaływania na środowisko projektu
miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego terenu położonego w Orzeszu
dla sołectw: Woszczyce oraz Królówka - etap III:
sołectwo Woszczyce.**

zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Orzesze Nr XXXIV/376/13
z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie przystąpienia do opracowania
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu
położonego w Orzeszu dla sołectw Woszczyce oraz Królówka,
etap III sołectwo Woszczyce.

mgr Alicja Borowicz
mgr inż. Anna Jędrzejko

maj 2016

SPIS TREŚCI:

1.	Dane ogólne.....	2
1.1	Przedmiot opracowania	2
1.2	Podstawa formalno-prawna o pracowania	2
1.3	Materiały wykorzystane	3
2.	Cel, zakres i metodyka opracowania, powiązania z innymi dokumentami	4
3.	Ustalenia i cele projektu planu	9
4.	Opis środowiska terenu objętego ustaleniami planu	11
4.1	Położenie, powierzchnia i ukształtowanie terenu	11
4.2	Budowa geologiczna	12
4.3	Warunki hydrogeologiczne	13
4.4	Hydrografia.....	13
4.5	Warunki przyrodnicze, gleby.....	13
4.6	Warunki klimatyczne.....	14
4.7	Obszary i obiekty przyrodnicze podlegające ochronie.....	14
4.8	Obszary i obiekty kulturowe podlegające ochronie.....	16
5.	Opis istniejącego stanu zagospodarowania terenu	17
6.	Ocena stanu i funkcjonowania środowiska, jego odporności i zdolności do regeneracji	17
7.	Prognoza dalszych zmian w środowisku wynikająca z projektowanego przeznaczenia terenów	20
8.	Przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko i długoterminowe na środowisko będące efektem realizacji rozwiązań planu.	22
9.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.....	25
10.	Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko	27
11.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu.	28
12.	Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	28
13.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.....	28
13.1	Powietrze	28
13.2	Wody i gleby.....	29
13.3	Korzystanie z zasobów środowiska	30
13.4	Ochrona krajobrazu	32
13.5	Emisja hałasu	34
13.6	Emisja pól magnetycznych	34
13.7	Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	34
13.8	Środowisko biologiczne	35
13.9	Ludzie	36
13.10	Dobra kultury	37
14.	Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych analizowanego projektu planu.....	38
14.1	Zgodność projektowanego zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym	38
14.2	Zgodność projektowanego zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	38
14.3	Zgodność projektowanego zagospodarowania terenów z przepisami prawa ochrony środowiska.....	39

14.4	Ocena warunków zagospodarowania terenu wynikających z potrzeb ochrony środowiska	39
14.5	Ocena skutków realizacji planu dla form ochrony przyrody oraz obszarów chronionych	40
14.6	Ocena zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi.....	40
15.	Ocena możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie rozwiązań, które wynikają z projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	41
16.	Wnioski końcowe.....	41
17.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	42

Załącznik graf. nr 1,2,3

1. Dane ogólne

1.1 Przedmiot opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Orzeszu dla sołectwa Woszczyce opracowanego w granicach wynikających z postanowień uchwały Rady Miejskiej Orzesze: Nr XXXIV/376/13 z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Orzeszu dla sołectw: Woszczyce oraz Królówka - etap III: sołectwo Woszczyce.

1.2 Podstawa formalno-prawna opracowania

- Ustawa z dnia 3 października 2008r.o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013, poz. 1235)) z późniejszymi zmianami.

ponad to przepisy zawarte w:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2016, poz. 778).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2013, poz.1232).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2013, poz. 627) z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013r, Nr 0, poz.21)) z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz.1085).
- Ustawa z dnia 25 sierpnia.1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2016, poz.290).
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. 2015, poz.469)) z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 4 grudnia 1997 roku - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54/1997, poz. 348) z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2014, poz. 613).
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2015, poz. 909)
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. 2006, Nr 123, poz.858) z późniejszymi zmianami).
- Ustawa o utrzymaniu porządku i czystości w gminach z 1996r. (Dz. U. 2011, Nr 152, poz. 897) z późniejszymi zmianami.

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. 2015, poz. 774).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2012r. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, (Dz. U. 2012, poz. 1031),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2012r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012, poz. 1109, tekst jednolity Dz. U. 2014, poz. 112).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania ich poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. Nr 258, poz. 1550).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych ((Dz. U. Nr 258, poz. 1549).
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/EC z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny oddziaływania pewnych planów i programów na środowisko.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG.
- Dyrektywa Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń.
- Dyrektywa Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002r. w sprawie ocen i zarządzania hałasem w środowisku.

1.3 Materiały wykorzystane

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Orzesze, P.A. NOVA S.A. – dr S. Lessaer - edycja druga, Gliwice, 2011 r. z późniejszymi zmianami.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Orzesze, Pracownia EKOID – mgr Iwona Durjasz, Katowice, 2004r.
- Aktualizacja programu ochrony środowiska dla gminy Orzesze na lata 2012 – 2016 z perspektywą do 2020, PROJEKT4ECO Sp. z o.o. 2012 r..
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Orzeszu dla sołectw Woszczyce oraz Królówka, etap III: sołectwo Woszczyce – projekt do fazy uzgodnień, ARCHIMEDES – Paweł Duś, Bielsko-Biała, 2016r.
- Program ochrony środowiska dla województwa śląskiego do 2019 r. z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024, ATMOTERM S.A., Opole –2015r.
- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego, 2004 r. ze zmianami.
- Polityka ekologiczna państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016 – Warszawa, 2008r.
- Strategia rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020 – Katowice, 2005 r.
- Wojewódzki program opieki nad zabytkami w Województwie Śląskim na lata 2014-2017 – Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego - Katowice, 2014 r.

- Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2013 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych, ekspresowych, autostrad i linii kolejowych – EKKOM Sp. z o.o.– Kraków, kwiecień 2010 r.
- Geografia regionalna Polski, J. Kondracki, PWN, Warszawa, 1998.
- Stan środowiska w województwie śląskim - raporty WIOŚ
- Podkład sytuacyjno-wysokościowy w skali 1:2000.
- Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, A.S. Kleczkowski (red.), 1988.

2. Cel, zakres i metodyka opracowania, powiązania z innymi dokumentami

Celem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Orzeszu dla sołectwa Woszczyce.

Prognoza jest dokumentem sporządzanym zgodnie z wymogami ustawy: O udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz odpowiednimi przepisami prawa Unii Europejskiej (Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko oraz 2003/4/WE w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska).

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalony został zgodnie z zakresem rzeczowym określonym w art. 51 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 52 wymienionej ustawy informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko opracowane zostały stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Zakres prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Mikołowie.

Prognoza została sporządzona w oparciu o identyfikację, analizę i ocenę potencjalnych skutków związanych z realizacją ustaleń planu.

Realizacji ustaleń zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego mogą towarzyszyć oddziaływania na takie komponenty środowiska jak: wody powierzchniowe, wody podziemne, powietrze, ukształtowanie terenu i gleba, klimat akustyczny, bioróżnorodność.

W związku z tym zakres przedmiotowego opracowania obejmuje zagadnienia w zakresie skutków i oceny ich oddziaływania na środowisko, realizacji ustaleń przedmiotowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz możliwości realizacji rozwiązań eliminujących negatywne oddziaływania.

W związku z tym zakres przedmiotowego opracowania obejmuje:

- analizę zmian wprowadzonych projektem planu, w tym rodzajów planowanej działalności i związanych z prowadzeniem jej uciążliwości środowiskowych,
- analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu,
- prognozę i ocenę skutków oddziaływania na środowisko ustaleń zawartych w projekcie planu,
- sformułowanie wniosków.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod: opisowych analizy prawdopodobnych rodzajów skutków oddziaływania na środowisko, analogii środowiskowych, analiz kartograficznych, analiz jakościowych charakteryzujących istniejący stan zasobów środowiska z uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań oraz obszarów prawnie chronionych. Ocenę oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska oparto na danych państwowego monitoringu środowiska.

Przeanalizowano zgromadzone materiały dotyczące stanu środowiska. Założono porównanie wpływu ustaleń projektu do istniejącego stanu prawnego i rzeczywistego. Ocenę wykonano dla przedstawionego jednego wariantu projektu.

Dane wykorzystane w niniejszym opracowaniu pochodzą z licznych i zróżnicowanych źródeł. Skorzystano z charakterystyki i oceny stanu środowiska zawartych w opracowaniu ekofizjograficznym. Korzystano również z opracowań i raportów przygotowywanych m.in. przez Urząd Statystyczny, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, a także materiałów z literatury specjalistycznej.

Analizę skutków zrealizowanych postanowień planu można prowadzić w oparciu o monitoring: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych. Uzyskane wartości umożliwią: określenie stopnia dotrzymania standardów jakości środowiska, wyznaczenie obszarów występowania przekroczeń, określenie przyczyn tych zmian.

Stan poszczególnych elementów środowiska kontrolowany będzie w ramach działania systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Ustawa o Inspekcji Ochrony Środowiska wprowadziła Państwowy Monitoring Środowiska jako jednolity system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska, realizowany zgodnie z programami wieloletnimi. Programy opracowane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska są zatwierdzane przez Ministra Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu udostępniane są w publikowanych rocznych raportach o stanie środowiska. Inne źródła danych to: Wojewódzka Baza Danych, dane Głównego Urzędu Statystycznego, dane pochodzące z administracji państwowej. W celu sporządzenia prawidłowej oceny zachodzących zmian w środowisku największe znaczenie ma prowadzenie monitoringu: jakości wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powietrza atmosferycznego, poziomu hałasu w obrębie stref mieszkaniowych, obserwacje stanu flory. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2016, poz. 778) zobowiązuje do wykonywania przez organ wykonawczy gminy oceny aktualności studium i planów zagospodarowania przestrzennego.

Prognozę sporządzono w oparciu i powiązaniu z następującymi dokumentami:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Orzesze, P.A. NOVA S.A. – dr S. Lessaer - edycja druga, Gliwice, 2011r. z późniejszymi zmianami.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Orzesze, Pracownia EKOID – mgr Iwona Durjasz, Katowice, 2004r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Orzeszu dla sołectw Woszczyce oraz Królówka, etap III: sołectwo Woszczyce – projekt do fazy uzgodnień, ARCHIMEDES – Paweł Duś, Bielsko-Biała, 2016r.

Powiązania projektu planu z innymi dokumentami określającymi cele ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym:

- Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016, zwraca uwagę na działania w obszarze ochrony środowiska zgodne z priorytetami w skali Unii Europejskiej, którymi są: działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju; przystosowanie do zmian klimatu; ochrona różnorodności biologicznej. Polityka ekologiczna określa główne cele działań, tj. konieczność określania zasad: ochrony środowiska i ochrony przyrody w planach zagospodarowania przestrzennego, rozwój przemysłu urządzeń ochrony środowiska, ograniczenie rozpowszechniania się postaw konsumpcyjnych cechujących się mnożeniem dóbr materialnych, które nie są niezbędne człowiekowi, na których wytworzenie zużywa się znaczne ilości surowców nieodnawialnych, wody i energii, ochronie zasobów naturalnych i bioróżnorodności, racjonalnego gospodarowania lasami, gruntami rolnymi, zasobami wodnymi, ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami, ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, prawidłowej gospodarki odpadami. Ustalenia projektu planu są zgodne z polityką ekologiczną w dziedzinach: ochrony przyrody, wód, powietrza atmosferycznego, lasów, bezpieczeństwa ekologicznego (hałas, awarie).
- Krajowa sieć ekologiczna EKONET POLSKA jest wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu.

Sieć ECONET-POLSKA pokrywa 46% kraju. Składa się ona z obszarów węzłowych i łączących je korytarzy ekologicznych, wyznaczonych na podstawie takich kryteriów, jak naturalność, różnorodność, reprezentatywność, rzadkość i wielkość. W granicach województwa śląskiego znajduje się 7 obszarów węzłowych i 8 korytarzy ekologicznych. Na terenie miasta Orzesze nie występują elementy sieci ECONET o znaczeniu międzynarodowym i krajowym. Jest ona położona jedynie w pobliżu korytarza ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym obejmującego dolinę Wisły.

➤ Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego określa cel generalny:

KSZTAŁTOWANIE HARMONIJNEJ STRUKTURY PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO SPRZYJAJĄCEJ WSZECHSTRONNEMU ROZWOJOWI WOJEWÓDZTWA

oraz sześć celów głównych, wywodzących się z priorytetów Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2015. Cele główne rozwoju województwa śląskiego:

- I. Dynamizacja i restrukturyzacja przestrzeni województwa
- II. Wzmocnienie funkcji węzłów sieci osadniczej
- III. Ochrona zasobów środowiska, wzmocnienie systemu obszarów chronionych i wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych
- IV. Rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury
- V. Stymulowanie innowacji w regionalnym systemie zarządzania przestrzenią
- VI. Rozwój współpracy międzyregionalnej w zakresie planowania przestrzennego.

Zadania wyznaczone w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego do realizacji w oparciu o miejscowe planowanie przestrzenne to:

- eliminowanie kolizji pomiędzy działalnością gospodarczą, rozwojem osadnictwa a środowiskiem,
- koncentrowanie rozwoju osadnictwa w sąsiedztwie już wykształconych jednostek osadniczych,
- usuwanie barier infrastrukturalnych poprzez prawidłowe rozwiązania,
- ograniczenie nowej działalności, która może stanowić poważne zagrożenie dla środowiska przyrodniczego, gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami,
- kształtowanie terenów otwartych w obrębie terenów zainwestowania miejskiego w powiązaniu z siecią regionalnych i ponadregionalnych korytarzy ekologicznych i obszarów chronionych.

Plan nie wyznacza zadań ani inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w terenie objętym projektem zmiany planu. Wprowadzane zmiany uwzględniają i realizują wytyczone w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego zadania.

➤ Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030

Dokument stanowi wkład województwa śląskiego w realizację Krajowej Strategii Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej (2007) oraz celów proklamowanego przez ONZ Międzynarodowego Roku Różnorodności Biologicznej (2010).

Misją województwa śląskiego wyznaczoną w Strategii... jest:

zachowanie i odtwarzanie dziedzictwa przyrodniczego i przyrodniczo-kulturowego oraz zrównoważone korzystanie z zasobów przyrody i kształtowanie środowiska przyrodniczego na jego obszarze, uwzględniające potrzeby przyszłych pokoleń oraz nie naruszające potrzeb i praw w tym zakresie mieszkańców sąsiadujących województw.

Dokument wyznacza następujące cele strategiczne ukierunkowujące dalsze działania mające na celu ochronę przyrody:

1. Zachowanie różnorodności biologicznej i georóżnorodności w dobrym stanie oraz umożliwiającym korzystanie z ich zasobów obecnym i przyszłym pokoleniom.

2. Zachowanie i ochrona obszarów o wysokich walorach krajobrazowych oraz powstrzymanie degradacji krajobrazu i przywracanie ładu przestrzennego.
3. Zintegrowany system zarządzania środowiskiem przyrodniczym i przestrzenią.
4. Wysoki poziom świadomości ekologicznej i holistycznej wiedzy o przyrodzie i krajobrazie oraz zaangażowania mieszkańców województwa śląskiego w ich ochronę.

Dla realizacji Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030 opracowano listę przedsięwzięć regionalnych, zdefiniowanych jako grupa projektów, zadań i działań za pomocą których możliwe będzie osiągnięcie celów strategicznych Strategii.

Wytyczone w Strategii cele zostały uwzględnione w trakcie opracowywania projektu planu.

- Strategia rozwoju województwa śląskiego na lata 2000-2020 określa 4 cele strategiczne rozwoju dla województwa:

1. Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.
2. Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.
3. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.
4. Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.

Założenia projektu planu w szczególności w części dotyczącej rozbudowy i unowocześniania systemów infrastruktury technicznej, poprawy jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni umożliwiają realizację celów określonych w Strategii rozwoju województwa śląskiego.

- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do 2024 r. z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018.

Na podstawie analiz stanu środowiska, głównych problemów środowiskowych, obowiązujących i planowanych zmian przepisów prawa polskiego i wspólnotowego, programów i strategii rządowych, regionalnych i lokalnych, koncepcji oraz dokumentów planistycznych określono w Programie cele długoterminowe do roku 2024 oraz krótkoterminowe do roku 2019 dla każdego z wyznaczonych priorytetów środowiskowych. Przedstawiono cele długoterminowe:

1. Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego związana z realizacją kierunków działań naprawczych.
2. Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami.
3. System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.
4. Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu i termicznym przekształcaniu pozostałych odpadów palnych z odzyskiem energii.
5. Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.
6. Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych.
7. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi.
8. Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi.
9. Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska
10. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.
11. Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach.

- Strategia Ochrony Środowiska Powiatu Mikołowskiego na lata 2008 – 2015 jest dokumentem określającym wizję rozwoju powiatu zdefiniowaną jako:

„Zapewnienie mieszkańcom wysokiego poziomu życia poprzez wpływ na tworzenie miejsc pracy, dogodnych warunków zamieszkania i wypoczynku, podniesienie poziomu wykształcenia oraz ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i jakości środowiska naturalnego”.

Główne priorytety wyznaczone do realizacji to: poprawa warunków życia mieszkańców, tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego powiatu mikołowskiego oraz jego wspieranie, ład przestrzenny i ekorozwój.

- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Gminy Orzesze na lata 2012 – 2016 z perspektywą do 2020 jest dokumentem, którego realizacja, zgodnie z określonym celem, doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, do efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa Unii Europejskiej.

Jako cel nadrzędny program wyznacza:

„Rozwój społeczny i gospodarczy Gminy Orzesze w zgodzie z otaczającą przyrodą w celu stworzenia lepszych perspektyw dla następnych pokoleń”.

Program określa priorytety ekologiczne, którymi są: racjonalna gospodarka wodno-ściekowe, ochrona powietrza atmosferycznego; ochrona powierzchni ziemi, ochrona przed hałasem; ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrona przyrody, edukacja ekologiczna, racjonalne użytkowanie zasobów.

- Strategia Rozwoju Miasta Orzesze na lata 2012-2020.
W Strategii wytyczono misję rozwojową miasta, którą jest:

„Nowoczesne miasto – stabilne ekonomicznie i atrakcyjne miejsce do zamieszkania, czerpiące ze śląskich wartości”.

Założenia wytyczone w misji osiągnane będą poprzez działania realizowane w czterech obszarach strategicznego działania, którymi są:

1. Zharmonizowany rozwój mieszkalnictwa.
2. Tworzenie warunków wspierających wszechstronny rozwój mieszkańców w sferze edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej.
3. Bezpieczne środowiskowo, zorganizowana przestrzeń gospodarcza zapewniająca atrakcyjne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości.
4. Marka Orzesze –miasto; spójna i zintegrowana miejska społeczność.

Wymienione dokumenty wytyczają wspólne główne cele, których realizacja odzwierciedla się również w założeniach analizowanego projektu planu.

Analiza zapisów planu dotyczących środowiska przyrodniczego wykazuje ich zgodność z celami ochrony ustanowionymi w dokumentach o randze krajowej, lokalnej.

W projekcie planu uwzględniono wytyczne do planów miejscowych wynikające z potrzeb ochrony środowiska sformułowane w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Orzesze”.

W „Studium...” określono konieczność zagwarantowania zachowania równowagi przyrodniczej i racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska, przez:

- 1) wprowadzenie do ustaleń planów systemu obszarów przestrzeni zieleni i nadanie mu rangi prawa miejscowego;
- 2) ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi i racjonalnego gospodarowania gruntami;
- 3) zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów obsługi terenów zabudowanych, ze szczególnym uwzględnieniem odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;
- 4) uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem działalności produkcyjnej;

- 5) zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;
- 6) uwzględnianie potrzeb w zakresie ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi, w szczególności w przypadku realizacji nowej zabudowy w sąsiedztwie istniejących dróg i zakładów przemysłowych;
- 7) dążenie do zachowania zadrzewień śródpolnych ważnego elementu powiązań terenów leśnych oraz skutecznego elementu przeciwdziałania erozji gleby;
- 8) uwzględnienie nowoczesnych kompleksowych sposobów zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku dotychczasowej działalności człowieka;
- 9) zakaz lokalizacji przedsięwzięć związanych ze składowaniem, gromadzeniem lub przetwarzaniem odpadów oraz złomu za wyjątkiem terenów oznaczonych w studium symbolami P1, P2, P4, T1 i T2;
- 10) dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wyłącznie w terenach wyznaczonych w studium
- 11) określenie rodzajów dopuszczonych do realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Sformułowano również główne zagrożenia środowisk, którymi są:

- przekształcenia powierzchni ziemi i gleb,
- przeobrażenie szaty roślinnej,
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych,
- zanieczyszczenie powietrza,
- emisja hałasu,
- promieniowanie niejonizujące.

W opracowaniu ekofizjograficznym dla miasta Orzesze (opracowanym przez firmę EKOID z Katowic w 2004 r.) określone zostały uwarunkowania fizjograficzne dla całego miasta, w tym również dla obszaru sołectw objętych projektem planu. Ustalono, że szczególne znaczenie dla zachowania bioróżnorodności mają: doliny cieków, stawy hodowlane, zbiorowiska leśne i zadrzewione, fragmenty starodrzewu (np. przy kościołach i cmentarzach), podmokłości wzdłuż cieków.

Sformułowane wnioski dla potrzeb planów zawierają następujące zalecenia:

- o konieczność wyłączenia spod zabudowy terenów lasów i dolin cieków,
- o obowiązek wprowadzenia strefy ekotonowej pomiędzy lasami a terenami otwartymi pól i łąk, pełniącej funkcję przyrodniczą, przeciwpożarową i komunikacyjną,
- o ograniczenia rozpraszania zabudowy i presji na dolinki potoków,
- o powiązania lokalizacji zabudowy usługowej z mieszkaniową,
- o ograniczenia uciążliwość działalności usługowej do granic działki,
- o ochrony Użytkowego Poziomu Wód Podziemnych QI.

3. Ustalenia i cele projektu planu

Projekt planu obejmuje tereny sołectwa Woszczyce o łącznej powierzchni około 270 ha wyznaczone zgodnie z załącznikiem graficznym uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu.

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego terenu Orzesza składa się z części opisowej oraz części graficznej. Część opisowa zawiera ustalenia projektu planu. Składa się z 13 rozdziałów zawierających 55 paragrafy. Rozdziały zawierają odpowiednio:

1. Przepisy ogólne.
2. Przeznaczenie terenów, parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym linie zabudowy, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy.
3. Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego.
4. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.
5. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
6. Wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.

7. Granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych.
8. Szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem.
9. Szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy.
10. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.
11. Sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.
12. Stawki procentowe.
13. Przepisy końcowe.

W wyodrębnionych liniami rozgraniczającymi terenach w projekcie ustalono następujące rodzaje przeznaczenia podstawowego oraz ich symbole literowe:

- MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MN/U** – tereny zabudowy mieszkaniowej z dopuszczeniem usług;
- U** – tereny zabudowy usługowej;
- UI** – tereny usług porządku i bezpieczeństwa;
- UO** – teren usług oświaty;
- UKs** – teren usług kultu religijnego;
- US** – teren sportu i rekreacji;
- UT** – tereny usług turystyki;
- PU** – tereny zabudowy produkcyjno-usługowej;
- ZL** – tereny lasów;
- R/ZL** – tereny dolesień;
- ZC** – teren cmentarzy;
- ZN** – tereny zieleni nieurządzonej;
- Zmn** – tereny zieleni z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- RM** – tereny zabudowy zagrodowej;
- WS** – tereny wód powierzchniowych;
- KDGP** – tereny dróg publicznych – głównych ruchu przyspieszonego;
- KDZ** – tereny dróg publicznych – zbiorczych;
- KDL** – tereny dróg publicznych – lokalnych;
- KDD** – tereny dróg publicznych – dojazdowych;
- KDW** – tereny dróg wewnętrznych;
- KDPJ** – tereny ciągów pieszo-jezdnych;
- KS** – tereny parkingów.

Dla całego obszaru objętego projektem planu ustalono zakaz lokalizacji:

- inwestycji należących do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem za wyjątkiem przedsięwzięć związanych z wydobywaniem kopalin, realizowanych na obszarze górniczym i terenie górniczym „Suszec IV”,
- inwestycji należących do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem infrastruktury technicznej, wylesień, terenów mieszkaniowych o całkowitej powierzchni powyżej 2 ha, przedsięwzięć realizowanych na obszarze górniczym i terenie górniczym „Suszec IV” oraz przedsięwzięć realizowanych na terenach oznaczonych symbolami: od U.01 do U.10, US.01, PU.01, PU.02, UT.01.
- zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Celem projektu było wyznaczenie terenów w określonej lokalizacji i zasięgu dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, produkcyjno-usługowej i usługowej. W pracach projektowych uwzględniono istniejące już zagospodarowanie terenu oraz wnioskowane zapotrzebowanie. Analiza złożonych do planu wniosków wykazała potrzebę kontynuacji zabudowy mieszkaniowej w celu zaspokojenia potrzeb lokalnej społeczności w sposób ograniczający jej dalsze rozpraszanie oraz potrzebę wyznaczenia terenów umożliwiających rozwój usług i przedsiębiorczości.

W projekcie planu utrzymano istniejące formy zagospodarowania realizowane w oparciu o dotychczas obowiązujący plan ogólny. Nowe tereny przeznaczone pod zabudowę wyznaczono w obrębie dotychczasowych terenów użytków rolnych, użytków produkcji rolnej i hodowlanej, ogrodów, łąk i pastwisk, lasów do adaptacji, zieleni parkowej, izolacyjnej. Wyznaczono je w sąsiedztwie istniejącej zabudowy w oddaleniu od drogi krajowa nr 81 łączącej Żory i Mikołów (za wyjątkiem zabudowy produkcyjno-usługowej), utrzymując zwartość zabudowy. Wzdłuż pasa drogi głównej ruchu przyspieszonego, w obszarze o odczuwalnej uciążliwości akustycznej wyznaczono tereny zabudowy produkcyjno-usługowej i usługowej. Pod nowe inwestycje wyznaczono tereny o łącznej powierzchni około 45 ha.

Zgodnie z projektem utrzymane zostają na zbliżonym poziomie zwarte powierzchnie terenów lasów oraz tereny otwarte w ciągach dolin, powierzchnie zbiorników wodnych tworzące pasma ekologiczne.

W wyniku realizacji założeń projektu planu wzrośnie powierzchnia terenów o przeznaczeniu oznaczonym symbolami: MN, MN/U, P/U oraz terenów komunikacji KD. Nastąpi ubytek powierzchni terenów przestrzeni rolnej (grunty orne, łąki i pastwiska). Tereny lasów uszczuplone o wylesienia o łącznej powierzchni około 8,3 ha. Planowane dolesienia obejmą powierzchnię 0,66 ha.

Główne zadania wyznaczone w planie to:

- porządkowanie i organizacja procesu kształtowania zabudowy,
- wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej, produkcyjno-usługowej,
- zachowanie i ochrona obszarów zieleni leśnej,
- modernizacja i rozbudowa sieci infrastruktury technicznej i komunikacji,
- rozwój usług z dopuszczeniem usług mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko,
- ochrona obiektów o wartościach zabytkowych,
- ochrona naturalnych i historycznych form krajobrazowych,
- kształtowanie nowo powstających elementów zabudowy i zagospodarowania terenu w harmonii z istniejącym krajobrazem naturalnym i kulturowym.

Przyjęto następujące przesłanki realizacji celów:

- nienaruszalność najcenniejszych elementów systemu przyrodniczego,
- ochronę obiektów o wartościach zabytkowych,
- uwzględnienie w zagospodarowaniu potrzeb ochrony zasobów wód podziemnych,
- doposażenie w infrastrukturę komunikacyjną i techniczną,
- kształtowanie przestrzeni publicznych jako form zagospodarowania zwiększających atrakcyjność miejsc zamieszkania,
- ochronę terenów zabudowy mieszkaniowej przed wprowadzaniem uciążliwych gałęzi działalności gospodarczej,
- uwzględnienie ograniczeń wynikających z położenia w granicach Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, terenu chronionego ze względu na popularyzację walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.

4. Opis środowiska terenu objętego ustaleniami planu

4.1 Położenie, powierzchnia i ukształtowanie terenu

Sołectwo Woszczyce wraz z sołectwami: Gardawice, Królówka, Mościska, Zazdrość, Zawieś, Zgoń oraz miastem Orzesze tworzą gminę miejską.

Administracyjnie gmina Orzesze należy do powiatu mikołowskiego a wraz z nim do województwa śląskiego. Powierzchnia gminy wynosi 8379 ha. 50% powierzchni gminy pokrywają lasy.

Projektem planu objęto obszary sołectwa Woszczyce o łącznej powierzchni około 270 ha.

Obszar gminy Orzesze wg podziału na jednostki fizyczno - geograficzne Kondrackiego (1998) położony jest w:

- prowincji – Wyżyny Polskie,
- podprowincji - Wyżyna Śląsko-Krakowska,
- makroregionie - Wyżyna Śląska,
- mezoregionie –Wyżyna Katowicka pogranicze z Płaskowyżem Rybnickim.

Objęte projektem planu sołectwo graniczy:

- północnej –sołectwami: Zazdrość i Mościska,
- wschodu –sołectwem Zgoń,
- południa –gminą Suszec, miastem Żory,
- zachodu – sołectwem Palowice (gmina Czerwionka-Leszczyny).

Podstawowy układ komunikacyjny sołectwa tworzą: droga krajowa, drogi powiatowe i gminne uzupełnione przez drogi wewnętrzne, drogi polne i ścieżki piesze. Połączenie komunikacyjne umożliwia droga krajowa nr 81 łącząca na tym odcinku Żory i Mikołów oraz drogi powiatowe, łączące Woszczyce z sąsiadującymi sołectwami.

Obszar objęty projektem planu miejscowego położony jest w południowej części gminy miejskiej Orzesze w granicach określonych w uchwale o przystąpieniu do sporządzenia planu. Sołectwo otaczają tereny leśne. Droga krajowa nr 81 łączy Woszczyce z Zazdrością i Gardawicami. Analizowany teren położony jest na wysokości 260-280 m n.p.m. Najwyżej położone tereny znajdują się w części północnej sołectwa.

4.2 Budowa geologiczna

W budowie geologicznej terenu objętego miejscowym planem zagospodarowania biorą udział trzy formacje geologiczne: karbońska, trzeciorzędowa i czwartorzędowa.

Fundament geologiczny obszaru stanowią utwory karbońskie. Budują je utwory wykształcone jako kompleks zlepieńców, piaskowców, mułowców, ilowców z pokładami węgla kamiennego warstw orzeskich i załęskich przyporządkowanych do westfalu. Strefa ta jest zaburzona tektonicznie, utwory przecinają liczne uskoki.

Utwory trzeciorzędowe w części północnej i południowej miasta pokrywają utwory karbonu. Reprezentowane są przez utwory miocenu. Starsze z nich to: piaszczyste i margliste iły, piaski, żwiry i łupki ilaste z wkładkami gipsów i anhydrytów oraz soli kamiennej pochodzące z badenu. Młodsze to utwory sarmatu – iły i piaski z syderytami.

Na utworach trzeciorzędowych zalegają zwartą pokrywą utwory czwartorzędowe, którymi są plejstoceny osady wodnolodowcowe oraz holoceny osady rzeczne. Plejstoceny osady uformowały się jako piaski i żwiry wodnolodowcowe, na których lokalnie zalegają płyty eluwii glin zwałowych lub lessów. Utwory holoceny występują jedynie w obrębie dolin rzecznych w postaci mułków i piasków.

Występujące i wydobywane na terenie gminy surowce mineralne to: węgiel kamienny i piasek. W obszarze objętym projektem planu występuje złożo węgla kamiennego. Jest to: złożo „Żory – Suszec” o zasobach rozpoznanych szczegółowo i zasobach geologicznych bilansowych wynoszących 2100212 tys. ton (granica złoża zgodnie z zał. graf. nr 2). Południowa część obszaru objętego projektem planu położona jest w granicach terenu i obszaru górniczego „Suszec IV”, ustanowionego dla eksploatacji węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej przez KWK „Krupiński” w Suszcu należąca do Jastrzębskiej Spółki Węglowej. Zasięg obszaru i terenu górniczego Suszec IV obowiązuje zgodnie z koncesją 3/2013 (zał. graf. nr 2) wydaną przez Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2013r. Koncesji udzielono do dnia 31.12.2030r. Południowe granice obszaru objętego projektem znajdują się w zasięgu terenu i obszaru górniczego „Suszec IV”. Wpływ eksploatacji prowadzonej przez KWK Krupiński odczuwalny będzie w południowej części sołectwa i obejmuje swym zasięgiem głównie tereny leśne.

Udokumentowane złoża piasku występują w sołectwach Gardawice i Woszczyce. Na terenie Woszczyce nie jest prowadzona eksploatacja złoża a samo złożo zlokalizowane jest poza obszarem objętym opracowaniem.

W granicach obszaru planu nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

4.3 Warunki hydrogeologiczne

Teren gminy Orzesze należy do przedkarpackiego regionu hydrogeologicznego, podregionu przedkarpacko - śląskiego (Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000).

Obszar objęty projektem planu leży w subregionie zapadliska przedkarpackiego. Wyróżnić tu można dwa piętra hydrogeologiczne: czwartorzędowe i karbońskie. Użytkowy poziom wód podziemnych występuje w utworach czwartorzędowych, należy do JCWPd nr 142 (dane PSH). Jest to poziom o typie porowym występujący w utworach piaszczystych i żwirowych. Poziom ten jest eksploatowany licznymi studniami gospodarskimi. Zwierciadło wód zalega na głębokościach od 1-20 m p.p.t. Wody tego poziomu są mało odporne na przenikanie zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Generalnie spływają w kierunku wschodnim. Zgodnie z podziałem A. Rożkowskiego jest to czwartorzędowy użytkowy poziom wód podziemnych (UPWP QII) – Rejonu Górnej Odry.

Ponadto na terenie miasta znajdują się zbiorniki wodne zaliczane do czwartorzędowego piętra wodonośnego, tj. użytkowy poziom wód podziemnych QII – Rejon Małej Wisły oraz Główny Zbiornik Wód Podziemnych Q/9 – Bełk o zasobach dyspozycyjnych i szacowanym poborze wody 2 mln m³/rok.

Piętro karbońskie stanowią: użytkowy poziom wód podziemnych CII – Mikołów – Sosnowiec oraz użytkowy poziom wód podziemnych C/2 – Tychy – Siersza.

4.4 Hydrografia

Przez obszar miasta przebiega dział wodny I rzędu oddzielający zlewnie Wisły i Odry.

Południowo – zachodnie tereny gminy objęte projektem planu należą do zlewni Odry. Wody odprowadza Potok Woszczycki, z licznymi dopływami bez nazwy, będący lewobrzeżnym dopływem rzeki Rudy, która jest prawobrzeżnym dopływem Odry.

Potok Woszczycki posiada więź hydrauliczną z Potokiem Zgońskim poprzez bramę wodną w dziale 1-ego rzędu. Wody powierzchniowe utrzymują zachodni kierunek spływu. Sieć wodną uzupełniają sztuczne zbiorniki wodne – stawy hodowlane. W sołectwie Woszczyce są cztery stawy hodowlane: Widek (pow. 3,21 ha), Zarzyna (pow. 5,53 ha), Piasek Mały (pow. 3,19 ha), Piasek Duży (pow. 4,71 ha) oraz zbiornik dla ośrodka wypoczynkowego Baron (pow. 5,55 ha). Zbiorniki Widek i Baron położone są w terenie objętym projektem planu.

Teren objęty projektem planu należy do obszarów nie zagrożonych zalaniem w wypadku wystąpienia wysokich stanów wód.

4.5 Warunki przyrodnicze, gleby

Ogólna powierzchnia gminy Orzesze wynosi 8289 ha. 40% powierzchni zajmują użytki rolne, 50 % - lasy i grunty leśne, a 10%- tereny zurbanizowane.

Struktura użytkowania gruntów w terenie objętym projektem jest odmienna od wynikającej ze średniej statystycznej. Dominują tu tereny zurbanizowane mieszkaniowe i usługowe; przy znacznym odsetku terenów w użytkowaniu przyrodniczym, tj. lasów, użytków zielonych. Taka struktura użytkowania wynika z przyjętych uchwałą granic terenu opracowania.

Lasy na terenie gminy w większości stanowią własność Skarbu Państwa i pozostają w zarządzie Lasów Państwowych. Są to lasy należące do Nadleśnictwa Kobiór (obręb Orzesze i Kobiór) i Nadleśnictwa Rybnik (obręb Żory). Uzupełniają je niewielkie powierzchnie lasów będących własnością gminną lub prywatną. Wszystkie lasy zostały uznane za ochronne na mocy zarządzenia nr 240 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 19 maja 1995r.

Pełnią funkcję lasów wodo- i glebochronnych. W lasach ochronnych gospodarkę leśną prowadzi się w celu zachowania trwałości ekosystemu. Lasy wykazują II stopień degradacji w wyniku uszkodzeń od emisji przemysłowych. 45,1% powierzchni lasów Nadleśnictwa Kobiór zajmuje las świeży,

natomiast 17,2% stanowi las świeży mieszany. W drzewostanie dominującym gatunkiem jest sosna (stanowi 47,1% drzewostanu), uzupełniona dębem szypułkowym (20,3%) oraz brzozą (12,1%).
Tereny leśne Lasy Kobiórskie – Lasy Rudzkie stanowią korytarz ekologiczny o randze regionalnej.

Pokrywa glebowa uwarunkowana jest budową geologiczną i rzeźbą terenu. Obszar pokrywają głównie gleby pseudobielicowe z lokalnie występującymi uzupełnieniami zdegradowanych czarnych ziem. Na terenie Orzesza występują głównie gleby klasy bonitacyjnej IVa, IVb i V z niewielką domieszką klasy III. Należą one odpowiednio do następujących kompleksów przydatności rolniczej: żytni słaby (40% powierzchni gruntów), żytni bardzo słaby i zbożowy pastewny (20% powierzchni gruntów), pszenney (6% powierzchni gruntów).

4.6 Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem Polski na dzielnice rolniczo - klimatyczne R. Gumińskiego (1948r.) Orzesze leży na pograniczu dwóch dzielnic: podsudeckiej i częstochowsko – kieleckiej, których warunki klimatyczne są zbliżone.

Parametry charakteryzujące warunki klimatyczne:

• średnia temperatura roku	8 -8,5°C
• średnia roczna suma opadów	ok.800 mm
• średnie prędkości wiatrów	3-4 m/s
• przeważające kierunki wiatrów	południowo-zachodnie, zachodnie,
północno- zachodnie
• długość zalegania pokrywy śnieżnej	60-90 dni
• liczba dni z przymrozkami	100-120 dni.

Opady dominują w półroczu letnim, maksymalne sumy opadów występują w czerwcu i lipcu, a minimalne – w lutym. Na podwyższenie sum opadów znaczący wpływ ma kompleks Lasów Kobiórskich.

4.7 Obszary i obiekty przyrodnicze podlegające ochronie

Do zasobów przyrodniczych podlegających ochronie występujących w analizowanym obszarze należą:

- udokumentowane zasoby węgla kamiennego (południowy skraj terenu położony jest w granicach terenu i obszaru górniczego Suszec IV),
- lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, uznane za ochronne, objęte ochroną przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne na mocy Ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych z późniejszymi zmianami,
- użytkowy poziom wód podziemnych QI Rejon Górnej Odry,
- stanowisko roślin objętych ochroną gatunkową: bluszcz pospolity (Hederahelix) - teren cmentarza w Woszczycach,
- tereny zieleni urządzonej, fragmenty starodrzewu przy obiektach zabytkowych objęte strefami ochrony konserwatorskiej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków utworzonymi wokół zespołu pałacowo-parkowego oraz Kościoła w Woszczycach,
- tereny Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” powołanego 23 listopada 1993 roku decyzją Wojewody Katowickiego, zmienionym rozporządzeniem Nr 37/00 Wojewody Śląskiego z dnia 28 września 2000 r. obejmujące zasięgiem zachodnią i południowo – zachodnią część miasta, w tym tereny sołectwa Woszczyce i Królówka.

Celem utworzenia Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” obejmującego tereny leśne, obszary rzek i stawów, upraw polnych i zabudowań jest zachowanie i ochrona dóbr i walorów przyrodniczych, przyrodniczo-kulturowych, kulturowych i rekreacyjnych.

Opracowywany jest projekt planu ochrony Parku, w którym ustalono następujące szczególne cele ochrony Parku Krajobrazowego:

- 1) ochrona obszarów charakteryzujących się wysoką bioróżnorodnością;

- 2) stwarzanie korzystnych warunków do prawidłowego funkcjonowania systemów przyrodniczych, ich trwałości i zdolności odtwarzania się;
- 3) ochrona lasów poprzez zachowanie siedlisk przyrodniczych, zbiorowisk leśnych, drzewostanu oraz gatunków roślin i zwierząt charakterystycznych dla tego obszaru;
- 4) ochrona ekosystemów wodnych i obszarów podmokłych, w tym zachowanie cennych zbiorowisk roślinności na stawach hodowlanych;
- 5) zachowanie zarośli i zadrzewień śródpolnych, alei, drzew pomnikowych, parków i zieleni urządzonej wokół dworców;
- 6) przywracanie negatywnie przekształconym w wyniku antropopresji obszarom Parku Krajobrazowego ich potencjalnych walorów przyrodniczych, w tym budowa powiązań pomiędzy kompleksami o wysokich walorach przyrodniczych;
- 7) ochrona Wielkiej Kompozycji Krajobrazowej zapoczątkowanej w XIII w. przez Cystersów, a także ochrona bogactwa krajobrazowego związanego z systemem osad śródleśnych funkcjonujących od średniowiecza,
- 8) zachowanie zabytkowych obiektów architektonicznych nadających unikalny charakter przestrzeni Parku Krajobrazowego (pocysterski zespół klasztorno-pałacowy wraz z założeniem parkowym, leśniczówki, dworki myśliwskie, zabudowania folwarczne i przemysłowe) oraz zachowanie pozostałych zabytków kultury materialnej (kościół, dworów, kapliczek przydrożnych, kolei wąskotorowej itp.).

oraz zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227);
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciw osuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- 8) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 9) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 10) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 11) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- 12) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Ponad to na terenie gminy ochronie podlegają:

- rośliny objęte ochroną gatunkową: kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*) występujący w pobliżu południowych brzegów stawu „Zarzyna”, konwalia majowa (*Convallaria majalis*) występująca pomiędzy „Pasternikiem” a Kątami oraz bluszcz pospolity (*Hederahelix*) - teren Woszczyce.
- chronione gatunki ptaków występującymi w okolicach stawu Pasieki i Zawieść: perkoz rdzawoszyi (*Podiceps griseus*) i mewa śmieszka (*Larus ridibundus*),

- czwartorzędowe zasoby wód podziemnych w postaci: GZWP Q/9 – Bełk, UPWP QII – Rejon Małej Wisły,
- głębinowe ujęcie wód, które nie jest eksploatowane i stanowi rezerwowe źródło wody, podlegające ochronie wynikającej z pozwoleń wodno-prawnych,
- karbońskie zasoby wód podziemnych w postaci: UPWP C/2 – Tychy – Siersza,
- pomniki przyrody:
 - dąb szypułkowy - wiek około 250 lat, rosnący przy ul. Wawrzyńca,
 - wiąz górski - wiek około 300 lat, rosnący przy trasie Katowice Rybnik,
- pozostały w granicach administracyjnych Orzesza fragment Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

4.8 Obszary i obiekty kulturowe podlegające ochronie

Na terenie objętym projektem planu występują obiekty wpisane do rejestru zabytków:

1. Zespół zabudowy kościoła parafialnego p.w. św. Piotra i Pawła (nr rej.: A 219/07);
2. Pałacyk z XIX wieku (nr rej.: A 729/66);
3. Krzyż przydrożny z 1885 roku (nr rej.: B 417/73);
4. Krzyż przydrożny z 1865 roku (nr rej.: B 419/73);
5. Krzyż przydrożny przed wejściem do kościoła parafialnego p.w. św. Piotra i Pawła (nr rej.: B 421/73).

W projekcie planu wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej, tj.:

- strefę „A” ochrony zabytkowych założeń urbanistycznych, obejmującą założenie pałacowo-parkowe, teren kościoła parafialnego p.w. św. Piotra i Pawła z cmentarzem rzymsko-katolickim przy ul. Długosza oraz fragment ul. Żorskiej, gdzie ochronie podlega historyczny układ urbanistyczny, założenie parkowo-pałacowe z lokalizacją obiektów zabytkowych i zachowanym układem wewnętrznym ścieżek oraz kościół,
- strefę „B” ochrony historycznej krajobrazu zurbanizowanego, obejmującą teren dawnej wsi Woszczyce, gdzie ochronie podlega historyczny układ drożny, rozplanowanie zabudowy i układ parcelacyjny, poszczególne obiekty dawnej zabudowy oraz fragment dawnego założenia pałacowo-parkowego ze stawami.
- strefę „K” ochrony historycznej krajobrazu, obejmującą układ kompozycyjny cmentarza przy ul. Cmentarnej w Woszczycach, gdzie ochronie podlega układ kompozycyjny założenia, aleje oraz starodrzew.

Poprzez ustalenia planu ochroną objęto następujące zabytki nieruchome:

1. Jana Długosza 1, Dwór Szczepańskich;
2. Jana Długosza 1, park pałacowy;
3. Jana Długosza 40, budynek mieszkalny;
4. Jana Długosza 49, budynek mieszkalny;
5. Jana Długosza 51, kościół parafialny parafii rzymsko-katolickiej p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła;
6. Jana Długosza 51, probostwo;
7. Jana Długosza 51, cmentarz parafialny rzymsko-katolicki;
8. Jana Długosza 51, cmentarz parafialny rzymsko-katolicki;
9. Jana Długosza 51, park kościelny;
10. Jana Długosza 51, kaplica architektoniczna;
11. Jana Długosza 58, budynek mieszkalny;
12. Cypriana Kamila Norwida 2, budynek mieszkalny;
13. Cypriana Kamila Norwida 2, szkoła podstawowa nr 10 z oddziałem przedszkolnym;

oraz zabytki ruchome:

1. Jana Długosza 51, figura;
2. Jana Długosza 51, figura Matki Boskiej Immaculaty;
3. Jana Długosza 51, krzyż kamienny;
4. Jana Długosza 51, krzyż cmentarny;
5. Jana Długosza 51, krzyż cmentarny;

6. Jana Długosza 63, krzyż kamienny;
7. Piastowska 2, krzyż kamienny,
8. Jana Długosza 36, 38, krzyż kamienny;
9. Suszecka 7, krzyż kamienny.

W celu ochrony zabytków archeologicznych wyznaczono strefy ochrony archeologicznej „W” dla zewidencjonowanych 3 stanowisk archeologicznych o promieniu 30 m (zgodnie z rysunkiem planu) i ustalono w ich granicach ochronę konserwatorską. W obrębie zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych oraz strefy ochrony archeologicznej „W” obowiązują przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

5. Opis istniejącego stanu zagospodarowania terenu

Obszar objęty projektem planu miejscowego obejmuje tereny sołectwa Woszczyce w gminie miejskiej Orzesze. Powierzchnia terenu opracowania wynosi ok. 270 ha. Centralne tereny zurbanizowane sołectwa otaczają tereny zieleni i lasy.

Zabudowa skupiona jest przede wszystkim wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Wzdłuż drogi krajowej skupia się strefa usługowa. Występuje również rozproszona zabudowa zagrodowa. Przeważa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Usługi zlokalizowane są niemal wyłącznie w centralnej części sołectwa, w obrębie skrzyżowań ulic. W analizowanym obszarze nie występują obiekty zabudowy przemysłowej, produkcyjnej. Funkcjonują jedynie pojedyncze warsztaty. Krajobraz wzbogacają powierzchnie stawów hodowlanych.

Zaopatrzenie w wodę bazuje na sieci wodociągów obsługiwanych przez Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji (RPWiK) w Tychach, które zakupuje wodę od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach (GPW). Jest to woda ujmowana ujęciami powierzchniowymi w stacjach uzdatniania wody „Goczałkowice”, „Dzieńkowice” „Czaniec” dostarczana przez komorę redukcyjną Zawada.

Istniejąca sieć kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków pokrywa tylko niektóre części miasta. Obszar projektu nie jest objęty siecią kanalizacji sanitarnej ani deszczowej. Odprowadzenie ścieków odbywa się za pomocą rozwiązań indywidualnych – szamb oraz systemów rozsączających. Mieszkańcy gromadzą ścieki bytowe w osadnikach przydomowych. Projekt planu nie określa zasad odprowadzania i oczyszczania ścieków.

Ogrzewanie budynków bazuje na węglu kamiennym. Stanowi to dominujące źródło ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w sezonie grzewczym. Obszar nie jest objęty siecią gazową ale projekt planu przewiduje jej realizację jak również możliwość realizacji indywidualnych rozwiązań z wykorzystaniem naziemnych i podziemnych zbiorników na gaz.

Teren Gminy Orzesze objęty jest zorganizowaną selektywną zbiórką i wywozem odpadów komunalnych i innych zgodnie z zasadami obowiązującymi dla miasta Orzesze.

Przez obszar objęty projektem przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia 20 kV. Obszar planu zasilany będzie za pośrednictwem linii elektroenergetycznych średniego napięcia „Wiry Północ” i „Zwycięstwa”, od strony Głównego Punktu Zasilania „Łaziska”.

Obszar jest wyposażony w infrastrukturę telekomunikacyjną – napowietrzne sieci teletechniczne.

Część południowa obszaru planu znajduje się w granicach terenu górniczego i obszaru „Suszec IV”.

6. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska, jego odporności i zdolności do regeneracji

Środowisko przyrodnicze ulega stałemu procesowi degradacji na skutek działalności gospodarczej człowieka. Dokonane zmiany są niejednokrotnie nieodwracalne. Efekty oddziaływania uzależnione są od zasięgu oddziaływania, czasu trwania oraz częstotliwości występowania. Działalność człowieka prowadzi do stałej kontroli stanu środowiska oraz prowadzenia działań mających na celu poprawę jego stanu.

Obszar opracowania zaliczany jest do grupy krajobrazów kulturowych. Występują tu tereny ukształtowane i użytkowane przez człowieka. Ich równowaga utrzymywana jest dzięki celowym zabiegom.

Jakość środowiska uzależniona jest od poziomu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych, klimatu akustycznego.

Źródłami zanieczyszczeń powietrza w analizowanym obszarze są: niskie emitory związane z paleniskami domowym, tereny komunikacyjne o wysokim natężeniu ruchu (droga krajowa) oraz napływ zanieczyszczonego powietrza głównie z zachodu, z dominującego kierunku wiatrów.

W wyniku przeprowadzonej oceny jakości powietrza na terenie województwa śląskiego przez WIOŚ w Katowicach w kryteriach ochrony zdrowia dla strefy śląskiej obejmującej gminę Orzesze w 2014 r. uzyskano wyniki wskazujące na klasę C, wyznaczoną jeżeli stężenie zanieczyszczeń na jej terenie przekraczały poziom dopuszczalny lub docelowe powiększone o margines tolerancji w przypadku, gdy margines jest określony. Klasę C wyznaczono na podstawie przekroczenia norm stężenia pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 i benzo(a)pirenu. Nie zaobserwowano występujących w latach wcześniejszych przekroczeń dopuszczalnych poziomów dwutlenku siarki. Pozostałe wartości zanieczyszczeń utrzymywały się w klasie A, co oznacza konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. Dla klasy C niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza dla benzo(a)pirenu i pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5. Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, w okresie letnim bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników, boisk oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 1,5 m/s). Wysokie narażenie PM 2,5 występuje na całym obszarze województwa śląskiego.

W kryteriach ochrony roślin dla strefy śląskiej jak i całego województwa śląskiego uzyskano wyniki wskazujące na klasę D2. Klasę D2 wyznacza się jeżeli stężenia ozonu na jej terenie przekraczały poziom celu długoterminowego. Przyczyną wystąpienia przekroczeń ozonu jest oddziaływanie naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych nie związanych z działalnością człowieka. Ozon jest zanieczyszczeniem w strefie przyziemnej wykazującym tendencje do przekraczania poziomów dopuszczalnych na wielu obszarach kraju (Raport o stanie środowiska w 2014, WIOŚ – Katowice).

Wyniki bieżącej oceny jakości powietrza na terenie województwa śląskiego

Strefa śląska	Ochrona zdrowia											Ochrona roślin		
	SO ₂	NO ₂	PM10 PM2,5	Pb	benzen	CO	B(a)P	A	CD	Ni	Klasa ogólna strefy	SO ₂ NO _x	O ₃	Klasa ogólna strefy
ROK2010	C	A	C	A	A	A	C	A	A	A	C	A	C	D2
ROK 2014	A	A	C	A	A	A	C	A	A	A	C	A	C	D2

Źródło: Raporty o stanie środowiska WIOŚ – Katowice.

Zanieczyszczenie atmosfery skutkuje występowaniem zjawiska kwaśnych deszczy wpływających na stan jakościowy gleb i wód powierzchniowych. W województwie śląskim prowadzone badania opadów atmosferycznych wykazały wartości pH mieszczące się w zakresie od 3,83 do 6,99.

W 2014 r. w przypadku 46% próbek stwierdzono „kwaśne deszcze”, tj. opady o wartości pH poniżej 5,6, oznaczającej naturalny stopień zakwaszenia wód opadowych, wskazując na zawartość w nich mocnych kwasów mineralnych. W porównaniu z rokiem ubiegłym stwierdzono spadek ilości kwaśnych deszczy w próbkach dobowych opadów o 19%. W przypadku uśrednionych miesięcznych próbek opadów wartości pH poniżej 5,6 występowały w 25% pomiarów, to o 33% mniej niż w 2013 roku, a w wieloleciu 2001-2013 ich średnia ilość kształtowała się na poziomie 59%.

Wniesiony wraz z opadami w 2014 roku ładunek siarczanów, w porównaniu do średniego z lat 1999-2013, obniżył się o 27,3%, ładunek chlorków o 11,7%, azotynów i azotanów o 22,2%, azotu amonowego o 5,9%, azotu ogólnego o 27%, sodu o 16,6%, wapnia o 11,9%, magnezu o 14,8%, cynku o 38,7%, miedzi o 27,8%, ołowiu o 28,5%, kadmu o 67,8%, niklu o 46,2%, chromu ogólnego o 34,3% oraz wolnych jonów wodorowych o 62,7%. Ładunek potasu kształtował się na poziomie

wartości średniej z wcześniejszych lat badań, natomiast wzrosła depozycja fosforu ogólnego o 61,5% (Raport o stanie środowiska w 2014, WIOS – Katowice).

Na terenie objętym opracowaniem nie jest prowadzony monitoring jakości wód powierzchniowych. Najbliższe punkty pomiarowe zlokalizowane są na Bierawce i Rudzie oraz Korzenicy i Gostynce poza terenem gminy. W 2014r stan / potencjał ekologiczny JCWP w analizowanym obszarze określany był jako słaby. Stan ekologiczny / potencjał ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych.

Rzeki gminy Orzesze prowadzą wody niskiej jakości. Zła jakość wód związana jest w dalszym ciągu z niewystarczającym stopniem skanalizowania Gminy. Wody cieków podlegają degradacji wskutek odbioru wód pościelowych (komunalnych, górniczych), ścieków nie oczyszczonych oraz spływu powierzchniowego i podziemnego z terenów rolniczych i zurbanizowanych. Degradacja roślinności łąkowej w wyniku regulacji cieków, melioracji dolin coraz szerszego zagospodarowania dolin, osłabiła naturalne zdolności do samooczyszczania się cieków.

Zanieczyszczenie wód podziemnych określane jest na podstawie badań monitoringu krajowego wód podziemnych. Na terenie gminy nie są prowadzone badania JCWPd czwartorzędowej warstwy wodonośnej. Wody podziemne tego obszaru zaliczane są do wód potencjalnie zagrożonych.

W środowisku miejskim źródłami nadmiernego **hałasu** są: obiekty produkcji przemysłowej oraz trasy komunikacyjne drogowe i kolejowe. W obszarze miasta Orzesze głównymi źródłami hałasu są drogi o charakterze tranzytowym: DK81, DW925 i DW926, dwie linie kolejowe: nr 140 Katowice Ligota – Nędza – pasażersko-towarowa oraz nr 169 Tychy – Orzesze Jaśkowice – pasażersko-towarowa, zakład produkcyjny – huta szkła.

W analizowanym terenie źródło uciążliwego hałasu stanowi odcinek drogi krajowej nr 81 przecinający teren opracowania. O wielkości poziomu hałasu decyduje, natężenie ruchu, udział taboru ciężkiego w natężeniu ruchu pojazdów kołowych, prędkość pojazdów, stan i rodzaj nawierzchni oraz inne. Istotne są tu: obszar oddziaływania oraz liczba ludności narażonej na jego oddziaływanie. Obserwowany wzrost liczby pojazdów osobowych i ciężarowych, wzmożony ruch tranzytowy (towarowy i osobowy) powodują ciągły wzrost poziomu hałasu w środowisku oraz zanieczyszczenie atmosfery spalinami i pyłami.

Hałas zazwyczaj opisywany jest jako niepożądany dźwięk. Negatywne reakcje na hałas nasilają się szczególnie przy poziomach powyżej 65 dB, przy czym czynnikiem, który znacząco wpływa na relacje między warunkami akustycznymi a człowiekiem jest tzw. subiektywna wrażliwość na hałas. Analizowany odcinek drogi krajowej nr 81 charakteryzuje się dużym natężeniem ruchu zwłaszcza pojazdów ciężkich oraz znacznymi prędkościami pojazdów. W miejscach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie występują przekroczenia norm dopuszczalnego hałasu dla terenów chronionych akustycznie.

W 2011r wykonano opracowanie w celu określenia poziomu hałasu drogowego oddziałującego na zabudowę chronioną pod względem akustycznym w ramach „Programu Państwowego Monitoringu Środowiska dla województwa Śląskiego na lata 2010 - 2012”, Celem badań była ocena klimatu akustycznego w wybranych rejonach dróg na terenie Orzesza. Przeprowadzono badania akustyczne w bezpośrednim sąsiedztwie wybranych odcinków dróg ulicy Mikołowskiej (DW 926) i Gliwickiej (DW 925), przy których zlokalizowane są budynki mieszkalne na terenie Orzesza, jak również odcinka drogi krajowej 81 przecinającego Woszczyce. Uzyskane wyniki wykazują przekroczenia standardów akustycznych powodowanych ruchem kołowym na badanych drogach i stanowią podstawę do programowania zadań w zakresie ochrony środowiska przed hałasem.

Zasięg i wartości poziomu hałasu wpływające na odczuwalną uciążliwość akustyczną zobrazowano za pomocą izolinii, określających poszczególne wartości hałasu, uzyskane podczas prowadzonych badań przedstawiono w załączniku graficznym nr 3. Wnioskiem sformułowanym w opracowaniu jest konieczność „prowadzenia planowych i doraźnych działań organizacyjnych i technicznych oraz prawidłowego podejmowania decyzji i w sprawie wykorzystania terenów na cele inwestycyjne (procedury lokalizacyjne) oraz właściwe zagospodarowanie przestrzenne terenów bezpośrednio usytuowanych w sąsiedztwie uciążliwych dróg.

Pole elektromagnetyczne (PEM) to pole elektryczne, magnetyczne lub elektromagnetyczne emitujące promieniowanie w zakresie częstotliwości 0 Hz -300 GHz. Badania prowadzone są w zakresie natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości od 3 MHz do 3 000MHz (3GHz), dla której dopuszczalny poziom pól

elektromagnetycznych w terenach mieszkaniowych wynosi 7 V/m. Na terenie Orzesza nie były prowadzone pomiary pola elektromagnetycznego w 2014r.

Objęty opracowaniem obszar charakteryzuje się przestrzennie niską odpornością na degradację oraz zmienną w przestrzeni zdolnością środowiska do regeneracji. Najbardziej stabilnymi elementami środowiska, które zachowują walory przyrodnicze w trakcie zagospodarowania opartego o zasady ekorozwoju są: budowa geologiczna, rzeźba terenu i kompleksy leśne. Przeciętną odporność wykazują wody powierzchniowe, najmniejszą wody gruntowe, obszary agrocenoz. Na opracowywanym terenie wyróżniono krajobrazy o różnym stopniu stabilności:

- dużym - obejmującym kompleksy leśne,
- średnim - obejmującym łąki, zadrzewienia,
- małym - obejmującym zbiorowiska synantropijne sadów i pól,
- bardzo małym - obejmującym tereny zainwestowane.

Tereny opracowania charakteryzują się różnicowaną zdolnością do regeneracji. Regenerację definiuje się jako powrót środowiska do stanu zbliżonego do tego jaki występował przed wystąpieniem presji na środowisko. Im wyższa jest odporność środowiska tym większe są jego możliwości regeneracyjne. Dużą zdolność do regeneracji wykazują ekosystemy charakteryzujące się wysokim stopniem naturalności. Zaliczono do nich fragmenty lasów ekstensywnie nawożone i użytkowane kompleksy łąkowe. Do obszarów o średniej zdolności do regeneracji należą tereny przekształcone lub zdegradowane, które zachowały zdolność do powrotu do stanu wyjściowego. Są nimi grunty orne oraz intensywnie użytkowane łąki i pastwiska. Obszary o małej zdolności do regeneracji, które utraciły zdolność do powrotu do stanu wyjściowego - to tereny zurbanizowane, komunikacyjne, które dominują w analizowanym terenie. Regeneracji podlegają również wody powierzchniowe. Tempo regeneracji rzek zależy od długości (drogi lub czasu) i wielkości przepływu. W przypadku roślinności pojęcie regeneracja stosuje się w odniesieniu do dynamiki gatunków, populacji lub ekosystemów. Regeneracja ma wówczas charakter sukcesji wtórnej, występującej często na gruntach porolnych.

7. Prognoza dalszych zmian w środowisku wynikająca z projektowanego przeznaczenia terenów

Ustalenia projektu planu spowodują zmiany w środowisku poprzez:

- rozwój funkcji mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej, powodującej znaczący wzrost powierzchni terenów zurbanizowanych,
- ograniczenie powierzchni terenów pozostających w użytkowaniu przyrodniczym i leśnym,
- intensyfikację funkcji mieszkaniowej i rozwój działalności usługowej, produkcyjnej, skutkujące: wzrostem emisji do atmosfery, nasileniem hałasu produkcyjnego i komunikacyjnego, zwiększeniem ilości wytwarzanych odpadów i ścieków, zwiększonym zapotrzebowaniem na wodę i energię,
- budowę i modernizację sieci infrastruktury technicznej mającą na celu ograniczenie zanieczyszczeń wód i powietrza,
- rozbudowę sieci komunikacji drogowej umożliwiającą obsługę nowo wyznaczonych terenów zabudowy.

Typy oddziaływań na oddziaływań środowisko wynikające z realizacji założeń projektu.

Składnik środowiska	Oddziaływanie pozytywne Sposób oddziaływania	Oddziaływanie negatywne Sposób oddziaływania
Powietrze atmosferyczne	<ul style="list-style-type: none">• utrzymanie terenów: zieleni nieurządzonej, leśnych,• utrzymanie i wzbogacanie terenów zieleni urządzonej,• wprowadzenie stosowania ekologicznych paliw i źródeł ogrzewania budynków	<ul style="list-style-type: none">• utrzymanie poziomu emisji zanieczyszczeń, niskiej emisji w wyniku wyznaczenia nowych zwartych terenów zabudowy mieszkaniowej i usług,• wzrost emisji spalin w wyniku rozwoju komunikacji samochodowej

Rzeźba terenu, krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> zachowanie w stanie wolnym od zabudowy terenów obniżeń dolinnych cieków wodnych, zachowanie areału lasów, 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcenia powierzchni ziemi związane z realizacją obiektów kubaturowych, dróg i obiektów infrastruktury technicznej, ubytek terenów zielonych i w użytkowaniu rolniczym, przekształcenia ukształtowania terenu w wyniku eksploatacji kopalni
Gleby	<ul style="list-style-type: none"> utrzymanie terenów zieleni utrzymanie terenów zielonych otwartych prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej zgodnie z przepisami odrębnymi, zakaz składowania odpadów zakaz odprowadzania do gleby nieoczyszczonych ścieków 	<ul style="list-style-type: none"> możliwość skażenia w skutek opadu zanieczyszczeń pyłowych spływ zanieczyszczonych wód opadowych do gruntu możliwość odprowadzania ścieków komunalnych do indywidualnych zbiorników
Wody powierzchniowe	<ul style="list-style-type: none"> utrzymanie terenów zadrzewionych mających wpływ na retencję, zachowanie zieleni nieurządzonej przywodnej, prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej zgodnie z przepisami odrębnymi, zakaz składowania odpadów, zakaz odprowadzania do wód nieoczyszczonych ścieków 	<ul style="list-style-type: none"> zmiany stosunków wodnych (osuszenie) wynikające z przeprowadzonych prac melioracyjnych i regulacji potoków, eksploatacji kopalni
Wody podziemne	<ul style="list-style-type: none"> prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej zgodnie z przepisami odrębnymi, zakaz składowania odpadów utrzymanie terenów zieleni i zadrzewień, lasów, zakaz odprowadzania do wód i gleby nieoczyszczonych ścieków 	<ul style="list-style-type: none"> możliwość odprowadzania ścieków komunalnych do indywidualnych zbiorników
Klimat	<ul style="list-style-type: none"> utrzymanie terenów zieleni, lasów, stojących wód powierzchniowych 	<ul style="list-style-type: none"> wzrost emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, niska emisja, pogorszenie klimatu akustycznego
Człowiek	<ul style="list-style-type: none"> utrzymanie terenów zieleni, w tym terenów sportu i rekreacji, uzyskanie nowych terenów umożliwiających realizację miejsc zamieszkania i pracy 	<ul style="list-style-type: none"> wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza, pogorszenie klimatu akustycznego
Flora i fauna	<ul style="list-style-type: none"> utrzymanie terenów zieleni nadwodnej, leśnej, urządzonej, nieurządzonej, zadrzewień śródpolnych, ograniczenie fragmentacji korytarzy ekologicznych cieków 	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie terenów w użytkowaniu przyrodniczym kosztem terenów zurbanizowanych, wprowadzanie obcych gatunków, wypieranie roślinności rodzimej, ograniczenie siedlisk półnaturalnych

8. Przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko i długoterminowe na środowisko będące efektem realizacji rozwiązań planu

Analizowany projekt planu zagospodarowania przestrzennego miasta Orzesze dla sołectwa Woszczyce wprowadza zmiany w zagospodarowaniu polegające na wprowadzeniu nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo - usługowej, usługowo - produkcyjnej.

W przypadku analizowanego projektu największe znaczenie ma powierzchnia terenu, gdzie nowe inwestycje mogą być realizowane niejednokrotnie jako uzupełnienie istniejących już terenów o tej samej funkcji. Zmiana spowoduje intensyfikację zabudowy obiektami pełniącymi funkcje występujące już w tym obszarze. Nowe tereny zabudowy mieszkaniowej wyznaczono w oddaleniu od osi drogi krajowej 81 w celu zapewnienia ochrony przed hałasem. Wzdłuż drogi dopuszczono lokalizację terenów produkcyjno-usługowych – usługowych, czyli funkcji które nie podlegają ochronie akustycznej. Realizacja, późniejsze funkcjonowanie terenów zabudowy wymaga równoległych inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Zmiany wprowadzono uwzględniając zasady ochrony środowiska przyrodniczego i dóbr kultury. występujące już w tym obszarze.

W projekcie zaproponowano rozwiązania planistyczne mające charakter długoterminowy. Ich celem jest systematyczne ograniczanie negatywnego wpływu wynikającego z zamieszkiwania oraz prowadzenia działalności gospodarczej przez człowieka w środowisku, co w efekcie końcowym spowoduje poprawę stanu środowiska. Sama realizacja założeń planu, zamykająca się w określonym czasie, wynikającym z możliwości technologicznych i finansowych, może powodować zwiększoną uciążliwość dla środowiska i użytkowników terenów przylegających.

Konsekwencją realizacji założeń projektu planu będą różnorodne sposoby oddziaływania na środowisko. Oddziaływanie to będzie uzależnione od rodzaju i intensywności wprowadzonego zainwestowania różnego od przyrodniczego.

Intensywność, wielkość, zasięg przewidywanych oddziaływań będzie ograniczona poprzez odpowiednią lokalizację terenów oraz stosowne zapisy planu. W projekcie zadbano o ograniczenie uciążliwości nowych inwestycji dla istniejących terenów chronionych (zabudowy mieszkaniowej, usług oświaty, Parku Krajobrazowego CKKRW), poprzez zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz zakaz lokalizacji inwestycji należących do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Ustalono zakazy dotyczące możliwości realizacji niektórych funkcji usługowych w terenach zabudowy mieszkaniowej:

- a) dla obszarów oznaczonych symbolem MN - zakaz realizacji obiektów i lokali gastronomicznych, rozrywkowych, ogródków piwnych, stacji paliw, punktów skupu złomu i recyklingu, składów materiałów budowlanych i opałowych, obiektów i lokali w których prowadzona jest działalność związana z obsługą samochodów, warsztatów stolarskich, kamieniarskich oraz pozostałych usług przemysłowych,
- b) dla obszarów oznaczonych symbolem MN/U - zakaz realizacji stacji paliw, punktów skupu złomu i recyklingu oraz usług przemysłowych.

Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie powodować przekształcenia powierzchni ziemi. Związane one będą z pracami ziemnymi mającymi na celu przygotowanie terenu dla potrzeb realizacji zadań związanych z zabudową kubaturową, drogami dojazdowymi i urządzeniami infrastruktury technicznej. Wpływ realizacji ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego na powierzchnię ziemi przejawiał się będzie w formie bezpośredniej. Oddziaływanie będzie miało charakter jednorazowy i wystąpi w momencie zajęcia terenu pod planowaną zabudowę. Występująca tutaj pokrywa glebowa zostanie zniszczona i w konsekwencji wyłączona z przyrodniczego użytkowania. Grunty związane z przebiegiem tras sieci liniowych urządzeń infrastruktury technicznej zostaną tylko na czas budowy wyłączone z przyrodniczego użytkowania. Po zakończeniu robót budowlanych grunty te zostaną zrehabilitowane i tym samym zostaną przywrócone do poprzedniego użytkowania.

Funkcjonowanie utworzonych terenów obiektów usług oddziaływać będzie bezpośrednio na środowisko poprzez emisję zanieczyszczeń do atmosfery nasiloną w sezonie grzewczym. Pośrednio wpłyną na wzrost liczby użytkowników i natężenia ruchu pojazdów. Silniki spalinowe emitują gazy do atmosfery, które są źródłem substancji toksycznych.

Kolejnym oddziaływaniem o charakterze stałym związanym z terenami zabudowy jest wytwarzanie ścieków sanitarnych oraz odpadów. Stopień i zasięg wpływu uzależniony jest od obowiązujących wprowadzonych na danym terenie zasad postępowania i gospodarowania.

Prognozowane oddziaływanie na środowisko realizacji projektu planu:

KOMPONENT ŚRODOWISKA	TYP ODDZIAŁYWANIA	
	FAZA REALIZACJI	FAZA FUNKCJONOWANIA
RZEŻBA	krótkoterminowe, nieodwracalne, bezpośrednie	brak oddziaływania
GLEBY	krótkoterminowe, nieodwracalne, bezpośrednie	nieodwracalne, bezpośrednie
WODY	chwilowe, pośrednie	pośrednie
POWIETRZE	chwilowe, bezpośrednie	bezpśrednie
FLORA I FAUNA	krótkoterminowe, nieodwracalne, bezpośrednie	nieodwracalne, bezpośrednie
KRAJOBRAZ	krótkoterminowe, bezpośrednie	bezpśrednie
DOBRA KULTURY	brak oddziaływań	brak oddziaływań
FORMY OCHRONY PRZYRODY	brak oddziaływań	brak oddziaływań

Charakterystyka typów oddziaływań na środowisko realizacji i funkcjonowania projektowanych terenów zabudowy

RODZAJ ODDZIAŁYWANIA	WYSTĘPOWANIE	
	FAZA REALIZACJI	FAZA FUNKCJONOWANIA
Bezpośrednie	<ul style="list-style-type: none"> • zmiany ukształtowania terenu, • wzrost poziomu hałasu związany z pracami budowlanymi, ruchem maszyn budowlanych, • wzrost emisji spalin, • ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych 	<ul style="list-style-type: none"> • intensyfikacja zabudowy, • wzrost wytwarzanych odpadów i ścieków, zanieczyszczeń z systemów grzewczych, • nasilenie emisji spalin i hałasu komunikacyjnego, • wprowadzenie zieleni urządzonej, izolacyjnej – zmiana składu gatunkowego
Pośrednie	<ul style="list-style-type: none"> • powstawanie odpadów w trakcie prac 	<ul style="list-style-type: none"> • nasilenie komunikacji drogowej
Wtórne	<ul style="list-style-type: none"> • brak występowania 	<ul style="list-style-type: none"> • brak występowania
Skumulowane	<ul style="list-style-type: none"> • kumulacja hałasu i emisji spalin wywołanych funkcjonowaniem komunikacji i sprzętu budowlanego, 	<ul style="list-style-type: none"> • kumulacja hałasu i emisji spalin, pyłów wywołanych nasileniem ruchu komunikacyjnego oraz działalności usługowej - produkcyjnej z terenu analizowanego i sąsiednich
Krótkoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost poziomu hałasu, emisji spalin, pylenia sypkich materiałów budowlanych, • wytwarzanie odpadów budowlanych, • zmiany ukształtowania terenu w trakcie prac, 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, ścieków, zanieczyszczeń z systemów grzewczych, • nasilenie emisji spalin i hałasu komunikacyjnego,

Długoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, 	<ul style="list-style-type: none"> intensyfikacja urbanizacji, wzrost wytwarzanych odpadów i ścieków, nasilenie emisji spalin i hałasu komunikacyjnego, ubytek powierzchni biologicznie czynnych, wzrost powierzchni terenów zieleni urządzonej, izolacyjnej, zmiana składu gatunkowego
Stałe	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, 	<ul style="list-style-type: none"> wzrost powierzchni terenów zurbanizowanych, wzrost wytwarzanych odpadów i ścieków, nasilenie emisji spalin i hałasu komunikacyjnego, ubytek powierzchni biologicznie czynnych, wprowadzenie zieleni urządzonej, izolacyjnej.

Reasumując bezpośrednie skutki realizacji projektu planu dla środowiska to:

- nieodwracalne przekształcenie terenów w efekcie realizacji inwestycji wraz z towarzyszącą infrastrukturą,
- miejscowe pogorszenie wskaźników jakości powietrza (skutkiem budowy kolejnych źródeł emisji),
- wzrost ilości wytwarzanych odpadów,
- wzrost ilości wytwarzanych ścieków gospodarczych i opadowych (przyrost terenów utwardzonych).

Skutkami pośrednimi będą: wzrost zapotrzebowania na energię, wodę oraz wzrost intensywności ruchu kołowego.

Potencjalny wpływ projektowanego zmian na środowisko – podsumowanie:

Element środowiska	Potencjalna wielkość oddziaływania	Czas oddziaływania	Rodzaj oddziaływania	Zależność od rozwiązań szczegółowych
Powierzchnia ziemi:				
➤ zmiany topograficzne	1	S	B	1
➤ przekształcenie wierzchnich warstw	1	S	B	1
Wody :				
➤ jakość wód podziemnych	1	D	P	3
➤ jakość wód powierzchniowych	1	D	P	3
➤ poziom wód podziemnych	0	-	-	-
➤ poziom wód powierzchniowych	0	-	-	-

Powietrze i klimat				
➤ wzrost zanieczyszczeń powietrza	1	D	B	2
➤ nasilenie hałasu	1	D	B	1
➤ zmiany cech klimatu	0	-	-	-
Rośliny				
➤ wprowadzenie nowych gatunków	1	D	B	2
➤ zmniejszenie liczby dotychczasowych gatunków	0	-	-	-
Zwierzęta				
➤ zmiany różnorodności gatunków	0	-	-	-
➤ płoszenie zwierząt	1	D	B	1
➤ ograniczenie możliwości migracji	1	D	B	1
Krajobraz				
➤ zmiany w krajobrazie	2	S	P	2
Obszary i obiekty chronione				
➤ wpływ na obiekty o wartościach zabytkowych	0	-	-	-

Skala 0-3

S stałe
D długoterminowe
K krótkoterminowe
C chwilowe

B bezpośrednie
P pośrednie

Skala 0-3

9. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Zaobserwowane problemy dotyczą następujących zjawisk:

- pogarszającego się stanu środowiska przejawiającego się np. wzrostem zanieczyszczeń, powietrza, wód powierzchniowych, gleb,
- nasilającego się hałasu w szczególności komunikacyjnego,
- presji inwestycyjnej na tereny otwarte i leśne,
- przeobrażenia szaty roślinnej,
- potrzeby zachowania arealu lasów oraz ich dobrego stanu,

- potrzeby zachowania terenów zieleni urządzonej wpływających na estetykę przestrzeni, pełniących funkcje izolacyjne oraz funkcje rekreacyjno-wypoczynkowe w strefach zabudowy oraz w terenach ogólnodostępnych,
- dbałości o estetykę stref przestrzeni publicznych oraz ochronę i ekspozycję obiektów o wartościach zabytkowych.

Istotnymi problemami przy realizacji ustaleń planu, będzie przestrzeganie zasad ochrony środowiska w działaniach inwestycyjnych zgodnie z ustaleniami planu i z obowiązującymi przepisami odrębnymi, głównie w zakresie ochrony powietrza, wód i gleb. Ważne jest zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego przed przenikaniem zanieczyszczeń z nieszczelnych szamb, z wód opadowych i roztopowych z utwardzonych terenów dróg i parkingów, przestrzeganie obowiązku zachowania standardów emisyjnych i standardów jakości środowiska w oparciu o zastosowanie do celów grzewczych i technologicznych mediów i urządzeń nieuciążliwych dla otoczenia, opartych na najlepszych dostępnych technikach. Pogarszający się stan środowiska przejawiający się wzrostem zanieczyszczeń powietrza w sezonie grzewczym wymaga wprowadzenia przedsięwzięć mających na celu ograniczenie niskiej emisji ze wzrastającej liczby budynków mieszkalnych i usługowych. Brak sieci gazowej ogranicza możliwość korzystania w systemach grzewczych z jednego z tzw. „czystych” paliw (olej opałowy, metan). Istotnym dla stanu powietrza będzie wprowadzenie wysokosprawnych urządzeń grzewczych charakteryzujących się niską emisją do atmosfery oraz realizacja projektowanej sieci gazowej.

Dla utrzymania bioróżnorodności ważny jest także stan czystości wód. Problemy w utrzymaniu odpowiedniej jakości wód w analizowanym obszarze spowodowane są nierozwiązaną gospodarką ściekami bytowo – sanitarnymi, często nieuporządkowaną gospodarką odpadami komunalnymi, komunikacją drogową. Konieczne jest egzekwowanie zakazu odprowadzania nie oczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby oraz docelowa realizacja sieci kanalizacyjnej wraz z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni.

Wzrost natężenia ruchu drogowego, który głównie koncentruje się na drodze krajowej powoduje emisję hałasu i spalin odczuwalną na terenach przylegających do drogi i terenach z nimi sąsiadujących. Środki zapobiegające powstawaniu hałasu drogowego obejmują stosowanie różnych nawierzchni drogowych zapewniających różny poziom efektywności akustycznej, stosowanie ekranów akustycznych, innych urządzeń zmniejszających poziom hałasu, odpowiednie zarządzanie ruchem. W przypadku analizowanego planu obsługę komunikacyjną terenu zapewniono poprzez drogi dojazdowe oraz drogi wewnętrzne przecinające tereny o tych samych funkcjach. Dla komfortu akustycznego, zachowania estetyki istotnym będzie zachowanie istniejącej zieleni oraz odpowiednie zakomponowanie zieleni izolacyjnej. Konieczność ograniczenia uciążliwości akustycznej oraz potrzeba utrzymania właściwego poziomu hałasu wynika z występowania w analizowanym obszarze terenów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej oraz związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, które to tereny zaliczane są do terenów podlegających ochronie akustycznej (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012 poz. 1109).

Koniecznym jest zachowanie w całości terenów zieleni urządzonej ogólnodostępnej, towarzyszącej obiektom zabytkowym, parkowej pełniących funkcje rekreacyjno-wypoczynkowe, wzbogacające krajobraz w strefach zabudowy oraz zieleni towarzyszącej obiektom usługowym, niekomercyjnym, tj.: usług oświaty i kultu religijnego, gdzie tereny zieleni dodatkowo pełnią funkcję izolacyjną. Realizując założenia projektu planu szczególnej uwagi wymagać będzie ochrona licznie występujących obiektów o wartościach zabytkowych, ich odpowiednie wkomponowanie w nową zabudowę lub dostosowanie nowych obiektów.

Aktualnie zabudowa realizowana jest na podstawie wydawanych decyzji o warunkach zagospodarowania i zabudowy terenu. Sposób ten nie umożliwia pełnej kontroli nad procesem zagospodarowania całej jednostki osadniczej oraz odpowiedniego zabezpieczenia warunków ochrony środowiska. Znaczenie ma ograniczenie nadmiernego rozpraszania zabudowy skutkującego ingerencją w krajobraz oraz utrudnieniami w wyposażeniu w infrastrukturę techniczną.

Tereny leśne otaczające obszar objęty projektem planu, pełniące funkcje lasów ochronnych (glebo- i wodochronnych) położone w granicach Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich wymagają działań ochronnych w postaci utrzymania: areалу

powierzchni, standardów aerosanitarnych, wprowadzenia strefy ekotonowej. Skuteczną ochronę lasu powinna zapewnić realizacja zadań planu urządzenia lasu mająca na celu zachowanie ekosystemu leśnego przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym oraz zachowaniu równowagi między wszystkimi spełnianymi funkcjami lasu. Areał lasów może zostać uszczuplony w efekcie presji inwestycyjnej, w celu uzyskania zwartych obszarów zabudowy mieszkaniowej oraz zapewnienia dostępności komunikacyjnej drogami o szerokościach pasów drogowych zgodnych z przepisami odrębnymi.

10. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko

W projekcie planu nie przewidziano lokalizacji inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem wydobywania kopalin przez posiadającą koncesję KWK „Krupiński”. Realizacja sprecyzowanych konkretnych inwestycji w analizowanym terenie może skutkować koniecznością przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Problem ten może wystąpić w przypadku realizacji zagospodarowania w terenach oznaczonym symbolami PU lub U i US – tereny zabudowy produkcyjno-usługowej, usługowej, obiektów sportowych, gdzie zapisy projektu dopuszczają realizację inwestycji mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko. Ponad to teren UT 01, obejmujący ośrodek wypoczynkowy „Baron”, jest istniejącą inwestycją należącą do przedsięwzięć potencjalnie oddziaływujących na środowisko. Obiekt ten wymaga wyłączenia terenu z użytkowania leśnego.

Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, przewidzianych do realizacji w projekcie planu należą również: zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha (w obszarach objętych formami ochrony przyrody), zabudowa przemysłowa o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha (w obszarach objętych formami ochrony przyrody) oraz wylesienia mające na celu zmianę sposobu użytkowania, tj. realizacji pasów drogowych o szerokościach zgodnych z przepisami odrębnymi, realizacji nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jak i uregulowania stanu prawnego istniejącego ośrodka nad stawem Baron.

Źródłem znaczących oddziaływań na środowisko a zarazem ograniczeniem dla inwestycji jest położenie południowej części obszaru objętego planem w terenie górniczym „Suszec IV”, czyli przestrzeni objętej przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego. Stosowana technologia wydobywania węgla kamiennego powoduje występowanie deformacji powierzchni terenu związane z osiadaniem górotworu. Przekształcenia te w wielu przypadkach mogą prowadzić do zmiany stosunków wodnych i struktury gleby, co oddziałuje również na florę i faunę tych terenów. Zmiany te będą miały charakter długoterminowy i stały.

W związku z realizacją obiektów kubaturowych mieszkaniowych, produkcyjnych, usługowych obszar zostanie narażony na oddziaływanie na środowisko. Nastąpi zmiana dotychczasowej formy użytkowania z terenów. W obszarze tym znaczące oddziaływanie na środowisko wystąpi w fazie realizacji inwestycji przez przekształcenia powierzchni ziemi, zniszczenie pokrywy glebowej, wyłączenie z przyrodniczego użytkowania, w niektórych miejscach – leśnego, wzrost emisji zanieczyszczeń i hałasu wywołanych pracą sprzętu budowlanego.

Oddziaływanie na środowisko wywierać będą zaprojektowane na obszarach dotąd nie zainwestowanych funkcjonujące tereny zabudowy mieszkaniowej. Wprowadzenie nowego zainwestowania powoduje zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, zmiany w spływie wód, zwiększenie: poboru wody, wytwarzania ścieków, odpadów, emisji zanieczyszczeń do atmosfery, ograniczenie zasięgu zbiorowisk roślinnych i zwierzęcych.

Zachowując ograniczenia dla realizacji inwestycji wprowadzone zapisami projektu planu oraz wymogami prawa określonymi przepisami odrębnymi, realizacja pozostałych ustaleń projektu nie powinna wywierać znaczącego wpływu na środowisko ani powodować kumulacji oddziaływań.

11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu

Różne rodzaje emitowanych zanieczyszczeń mogą być przenoszone w środowisku na znaczne odległości najczęściej drogą powietrzną lub wodną. Utrzymanie przeznaczenia podstawowego użytkowania terenu w obrębie projektu planu, realizacja nowych obiektów zabudowy mieszkaniowej i produkcyjno - usługowej z uwzględnieniem ograniczeń i zasad ochrony środowiska zapisanych w projekcie uchwały nie przyczyni się do wzrostu emisji zanieczyszczeń, które mogłyby być odczuwalne na terenach sąsiednich i przenoszone na większe odległości.

12. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

Objęty analizą projekt planu zagospodarowania przestrzennego nie zawiera rozwiązań alternatywnych. Jego rozwiązania w zasadniczej części uwarunkowane są istniejącym zagospodarowaniem terenu. Projekt jest zgodny z podstawowymi zasadami ochrony środowiska. Zapisy planu ograniczają rozwiązania planistyczne mogące stwarzać konflikty lub kolizje z wymogami ochrony środowiska. Zastosowane rozwiązania są zgodne z warunkami i możliwościami środowiskowymi.

13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko

Dalszy rozwój zainwestowania, wzbogacenie form użytkowania, rozwój infrastruktury technicznej może w różnorodny sposób wpływać na środowisko przyrodnicze jako całość oraz na jego poszczególne elementy. W celu zapobiegania i ograniczania negatywnych oddziaływań na środowisko w planie wprowadzono następujące ustalenia dotyczące:

13.1 Powietrze

Do najważniejszych niekorzystnych zjawisk wymuszających działania w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem zalicza się:

- emisję zorganizowaną pochodzącą ze źródeł punktowych (usługi, produkcja, lokalne kotłownie, ogrzewanie budynków mieszkalnych tzw. niska emisja),
- emisję ze źródeł liniowych i powierzchniowych (drogi, parkingi).

Rodzaje i ilość podstawowych zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery wynikają przede wszystkim z rodzaju i ilości spalanych paliw (głównie węgiel kamienny).

Obowiązująca ustawa - Prawo ochrony środowiska, w zakresie ochrony powietrza, zapobiega powstawaniu źródeł emisji substancji zanieczyszczających. Określa ona dopuszczalne wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu dla jednostek organizacyjnych.

Na terenach objętych planem najbardziej uciążliwa jest emisja pochodząca z kotłowni indywidualnych w sezonie zimowym oraz całoroczna wynikająca z eksploatacji drogi krajowej.

W celu poprawy jakości stanu istniejącego atmosfery w planie określono zasady zaopatrzenia w ciepło za pomocą rozwiązań indywidualnych przy uwzględnieniu następujących zasad:

- zasilanie ze źródeł lokalnych dla zespołu budynków lub indywidualnych dla poszczególnych budynków;
- dopuszcza się stosowanie rozwiązań centralnych i indywidualnych, w tym z wykorzystaniem pompy ciepła i urządzeń solarnych;
- ustala się zastosowanie do celów grzewczych i technologicznych systemów nieuciążliwych dla otoczenia, opartych na najlepszych dostępnych technikach.

Docelowo obszar planu będzie obsługiwany infrastrukturą techniczną w zakresie zaopatrzenia w gaz. Dopuszczono również w zakresie zaopatrzenia w gaz rozwiązania indywidualne, w tym z wykorzystaniem zbiorników nadziemnych, podziemnych.

Utrudnieniem a zarazem ograniczeniem możliwości egzekwowania jest brak norm emisji dla kotłów małej mocy stosowanych w budownictwie jednorodzinym. Zapisane rozwiązania dotyczące

sposobów ogrzewania mogą być niewystarczające dla zapewnienia utrzymania czy poprawy stanu jakościowego powietrza.

13.2 Wody i gleby

Na jakość wód i stan gleb zasadniczy wpływ ma sposób prowadzenia gospodarki odpadami oraz gospodarki ściekami.

Wytwarzanie i składowanie odpadów

W wyniku wprowadzenia ustaleniami planu nowych funkcji i dopuszczeniem do intensyfikacji istniejącej zabudowy ilość wytwarzanych odpadów w obszarze objętym planem wzrośnie.

Na terenie planu nie są zlokalizowane ani planowane: składowiska odpadów oraz obiekty i instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Odpady komunalne i inne odbierane od mieszkańców deponowane są na składowiskach poza granicami gminy zgodnie z obowiązującymi przepisami w gminie. Dla całego terenu planu wprowadzono zakaz lokalizacji składowisk odpadów.

Na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się inwestycji mogących skutkować powstawaniem odpadów niebezpiecznych.

Umożliwiono lokalizację punktu selektywnego zbierania odpadów w jednostkach o symbolu U i PU tj. w terenach usług i terenach usług przemysłowych, zakładów produkcyjnych i przetwórczych obiektów produkcyjnych. Obowiązek tworzenia punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych nakłada na gminy Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Punkty do zbierania lub przeładunku odpadów, w tym złomu zaliczane są do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Przedsięwzięcia tego typu dopuszczone są do realizacji w terenach oznaczonych symbolami PU i U.

W projekcie planu w zakresie gospodarki odpadami ustalono:

- sposób gromadzenia i wywożenia odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami w Mieście Orzesze,
- nakaz stosowania systemu gromadzenia, usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych gwarantujących ochronę środowiska.

Realizacja ustaleń projektu planu zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi wyeliminuje możliwość wystąpienia zagrożeń dla środowiska wynikających z nieuporządkowanej gospodarki odpadami. Celem działań wynikających z realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ograniczenie do minimum negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko, co w konsekwencji wpłynie na wygląd, estetykę i czystość, a tym samym spowoduje poprawę warunków życia mieszkańców.

Odprowadzenie ścieków

Konsekwencją zamieszkiwania i prowadzenia działalności produkcyjnej i usługowej na terenach objętych ustaleniami analizowanego planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego są ścieki komunalne i opadowe.

W zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych w planie ustalono: zakaz prowadzenia działalności prowadzącej do zanieczyszczenia wód podziemnych, w szczególności: wprowadzania do gruntu i wód powierzchniowych ścieków bez ich oczyszczenia; realizacji nieszczelnych zbiorników na nieczystości; lokalizacji składowisk odpadów.

Odprowadzenie wód deszczowych ma być realizowane za pomocą indywidualnych rozwiązań, obszar planu nie będzie obsługiwany systemową infrastrukturą techniczną w zakresie odprowadzania wód opadowych. W terenach dróg publicznych wody opadowe odprowadzane będą zgodnie z przepisami odrębnymi.

Odprowadzanie ścieków sanitarnych, zarówno z terenów mieszkaniowych, usługowych, jak i produkcyjnych realizowane ma być do sieci kanalizacji sanitarnej, do indywidualnych oczyszczalni ścieków lub do szczelnych zbiorników wybieralnych.

W celu ochrony wód wprowadzono również zakaz likwidacji istniejących cieków powierzchniowych i sieci melioracyjnych. Przyjęte w analizowanym planie rozwiązania są zgodne z dotychczasową polityką gminy w zakresie porządkowania gospodarki wodno-ściekowej oraz spełniają wymogi ochrony środowiska. Inwestycje gospodarki wodno-ściekowej są bardzo korzystne dla środowiska wodnego omawianego terenu i wpłyną na poprawę jakości wód. W celu zabezpieczenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych niezbędne jest konsekwentne egzekwowanie wykluczenia

możliwości bezpośredniego odprowadzania ścieków do gruntu i cieków w szczególności na terenach nowo realizowanych inwestycji.

13.3 Korzystanie z zasobów środowiska

W obszarze objętym projektem planu występuje złożo węgla kamiennego Żory-Suszec. Na eksploatację złoża do 2030 r. koncesję posiada KWK „Krupiński.” Południowy skraj obszaru położony jest w terenie górniczym, czyli obszarze narażonym na możliwość wystąpienia skutków eksploatacji węgla kamiennego, wyznaczonym dla KWK „Krupiński” oraz w obszarze górniczym (mniejszy zasięg niż teren górniczy), czyli przestrzeni, w której przedsiębiorca uprawniony jest do wydobywania kopaliny i prowadzenia robót górniczych związanych z wykonywaniem koncesji.

W projekcie planu dopuszcza się zaopatrzenie terenów w wodę z ujęć indywidualnych, w tym studni, za wyjątkiem fragmentów terenów leżących w 50 i 150 metrowej strefie sanitarnej cmentarza.

Utrzymuje się obszary stanowiące przyrodniczy system gminy, tj. zieleń (poza zieleńią towarzyszącą zabudowie mieszkaniowej i usługowej) nie urządzoną, zieleń obniżeń dolinnych, leśną, wody otwarte. Wyznacza się 12 m strefę ekotonową (wolną od zabudowy) wzdłuż granic lasów.

Planowane dolesienia obejmą obszar o powierzchni 0,66 ha.

Tereny lasów zostają uszczuplone o łączną powierzchnię około 8,2 ha. Lokalizację terenów wymagających wyłączenia z użytkowania leśnego przedstawiono w załączniku graficznym nr 3.

Zestawienie przeznaczenia oraz powierzchni terenu wymagającego wyłączenia z użytkowania leśnego zawiera poniższa tabela.

Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa

Nadleśnictwo	Nr poz.	Nr działki	Pow. do zmiany przeznaczenia [ha]	Przeznaczenie gruntu	Numer wydzielienia
Rybnik	1	115/2	0,1816	KDW.01	W 01
	2	121/1	0,1335	KDW.01	W 01
	3		0,0114	KDW.11	W 02
	4		0,0776	KDW.12	W 03
	5		0,0075	KDL.02	W 04
	6	122/1	0,0920	KDL.02	W 05
	7	122/4	0,0121	KDL.02	W 06
	8	121/2	0,0432	KDL.02	W 07
	9		0,0009	KDW.16	W 08
	10		0,0020	KDD.03	W 10

	11	270/131	0,0190	KDW.27	W 11
Kobiór	12	342/50	0,0211	KDW.27	W 11
				KDW.27	
	13	343/50	0,0330	KDW.27	W 11
				KDW.27	
	14	49	0,4650	KDW.27	W 11
				KDW.27	
				KDW.27	
				KDW.27	
				KDW.27	
				KDW.27	
				KDW.27	
	15	195/1	0,0010	KDW.27	W 11
	16		0,0066	KDW.27	W 11
	17		0,0001	KDW.27	W 11
	18	195/3	0,0086	KDW.27	W 11
				KDW.27	
				KDW.27	
				KDW.27	
	19		0,0022	KDW.27	W 11
	20	213/1	0,1325	KS.01	W 12
				KS.01	
				KS.01	
	21	160/70	0,0504	KS.01	W 13
				KS.01	
	22		0,0581	UT.01	W 13
				UT.01	
	23		0,0010	KDW.27	W 11
				KDW.27	
24	194/2	0,2710	UT.01	W 13	
			UT.01		
25		0,0035	UT.01	W 13	
			UT.01		
26	159/83	0,1413	UT.01	W 13	
			UT.01		
27	212	0,9002	UT.01	W 13	
28		0,4876	UT.01		
			UT.01		
RAZEM			3,1640	x	x

Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa

Nr pozycji	Nr działki	Pow. Ls do zmiany przeznaczenia [ha]	Przeznaczenie w projekcie planu	Numer wydzielenia
1	171/9	0,0011	KDW.02	W 01
2	170/9	0,0036	KDW.02	W 02
3	235/51	0,0019	KDW.15	W 03
4		0,4422	MN.13	W 04
5	236/51	0,4485	MN.13	W 04
6	237/51	0,4532	MN.13	W 04
7	238/51	0,4456	MN.13	W 04
8	239/51	0,4514	MN.13	W 04
9	312/47	0,0012	KDW.15	W 05
10		0,3619	MN.14	W 06
11	313/47	0,3407	MN.14	W 06
12	314/47	0,1363	MN.14	W 06
13	315/47	0,1363	MN.14	W 06
14	241/33	0,1490	MN.15	W 07
15	181/33	0,1888	MN.15	W 07
16	180/33	0,0861	MN.15	W 07
17	286/32	0,0460	MN.16	W 08
18	310/32	0,0369	MN.16	W 08
19	309/32	0,0264	MN.16	W 08
20	399/52	1,0342	MN.18	W 09
21		0,0074	KDD.03	W 10
22	419/88	0,2273	U.09	W 11
23		0,0004	KDZ.01	W 12
24		0,0030	KDZ.01	W 13
x	RAZEM	5,0292	x	x

Potrzeba wylesień na tak dużych obszarach wynika z ze specyfiki form użytkowania obszaru gminy. Orzesze jest gminą, gdzie udział powierzchni w użytkowaniu leśnym stanowi 50% powierzchni gminy. Taka struktura użytkowania powoduje konieczność ingerencji w tereny leśne w przypadku planowania terenów dla nowych inwestycji. Znaczna część planowanych wyłączeń terenów (1,7 ha) z użytkowania leśnego przypada na zagospodarowany już teren usług turystyki istniejącego od wielu lat w południowej części obszaru opracowania obiektu ośrodka rekreacyjno-wypoczynkowego „Baron”. Ponadto tereny w dotychczasowym użytkowaniu leśnym przeznaczone zostaną pod realizację: obiektów pozostałych usług - 0,28 ha, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - 4,5 ha, parkingu przy ośrodku „Baron” – 0,18 ha oraz nowych odcinków dróg jak i dostosowania do wymagań klasy dróg wewnętrznych (KDW), lokalnych (KDL), dojazdowych (KDD) oraz drogi zbiorczej (KDZ).

13.4 Ochrona krajobrazu

W zakresie ogólnym w projekcie planu ustala się następujące zasady wpływające na jakość krajobrazu:

- określa się parametry obiektów kubaturowych dla poszczególnych typów zabudowy, minimalne wielkości działek, linie zabudowy, usytuowanie względem pasa drogowego, zasady realizacji remontów i przebudowy istniejących obiektów,
- zasady realizacji nośników reklamowych
 - dopuszcza się lokalizację wolnostojących nośników reklamowych wyłącznie o powierzchni reklamowej nie większej niż 3 m kw., zakaz lokalizowania nośników reklamowych w odległości mniejszej niż 50 m od chronionych ustaleniami planu obiektów,
 - zakaz lokalizacji świetlnych nośników reklamowych o zmiennej treści wzdłuż dróg położonych w obrębie terenów KDGP, KDZ i KDL,
 - zakaz lokalizacji nośników reklamowych wieszanych na elewacjach budynków, zajmujących więcej niż 20% powierzchni elewacji, na której się znajdują,
 - w strefie „B” ochrony historycznej krajobrazu zurbanizowanego obowiązują:
 - zakaz lokalizacji reklam na elewacjach budynków o powierzchni zajmującej więcej niż 20% powierzchni elewacji (za wyjątkiem ścian szczytowych oraz reklam związanych z krótkotrwałymi wydarzeniami społecznymi, kulturalnymi, sportowymi);
 - zakaz lokalizacji wielkogabarytowych wolnostojących nośników reklamowych.
- wyznacza się strefę „A” ochrony zabytkowych założeń urbanistycznych, obejmującą założenie pałacowo-parkowe, teren kościoła parafialnego p.w. św. Piotra i Pawła z cmentarzem rzymsko-katolickim przy ul. Długosza oraz fragment ul. Żorskiej, gdzie ochronie podlega historyczny układ urbanistyczny, założenie parkowo-pałacowe z lokalizacją obiektów zabytkowych oraz zachowanym układem wewnętrznych ścieżek oraz kościół,
- wyznacza się strefę „B” ochrony historycznej krajobrazu zurbanizowanego, obejmującą teren dawnej wsi Woszczyce, gdzie ochronie podlega historyczny układ drożny, rozplanowanie zabudowy i układ parcelacyjny, poszczególne obiekty dawnej zabudowy oraz fragment dawnego założenia pałacowo-parkowego ze stawami,
- zakaz likwidacji krzyży przydrożnych i sąsiadujących z nimi drzew,
- zakaz realizacji od strony dróg publicznych i wewnętrznych pełnego ogrodzenia, a także ogrodzeń składających się z betonowych i żelbetonowych elementów prefabrykowanych (dla działek budowlanych sąsiadujących z działkami, na których znajdują się budynki chronione ustaleniami planu zakaz obowiązuje także dla ogrodzeń rozdzielających te działki);
- zakaz stosowania okładzin elewacyjnych z tworzyw sztucznych i blachy,
- zakaz stosowania jako pokrycia dachów spadzistych o spadku połaci większym niż 5 stopni papy bitumicznej oraz płyt betonowych dla nowych budynków; dopuszczenie stosowania jako pokrycia blachy oraz stosowania zieleni na dachach płaskich,
- nakaz uporządkowania i zagospodarowania zielenią urządzoną działek, na których znajdują się urządzenia i obiekty związane z funkcjonowaniem sieci infrastruktury technicznej,
- kształtowanie wnętrza ulic przy zastosowaniu zieleni średniej i wysokiej oraz elementów małej architektury,
- stosowanie pasów zieleni izolacyjnej,
- ustalenie 45 m jako maksymalną wysokość zabudowy obiektów budowlanych w obszarze planu.

Projekt planu nie przewiduje wprowadzania zasadniczych zmian w krajobrazie terenu. Zachowuje tereny zieleni leśnej, wprowadza 12 m strefę ekotonową wokół granic terenów lasów, uzupełnia zielenią urządzoną. Zachowuje wolne od zabudowy tereny zieleni wzdłuż cieków wodnych. Zmiany będą konsekwencją realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, usługowej lub usługowo-produkcyjnej na terenach przylegających do terenów o podobnym przeznaczeniu podstawowym, ograniczającej ilość terenów o cechach rolniczych. Proponowane rozwiązania przestrzenne mają na celu zachowanie istniejących walorów krajobrazu oraz jego uatrakcyjnienie. Nastąpi znaczny przyrost terenów zurbanizowanych.

Zachowane zostaną w odpowiedniej proporcji tereny zieleni poprzez wprowadzenie obowiązku zachowania minimum powierzchni biologicznie czynnej w wielkości odpowiedniej dla poszczególnych rodzajów przeznaczenia podstawowego. Nowa zabudowa, zgodnie z zapisami planu, parametrami będzie dostosowana do istniejącej.

13.5 Emisja hałasu

Wymagania w zakresie ochrony przed hałasem wg ustaleń planu należy realizować zgodnie zobowiązującymi przepisami odrębnymi, tzn. należy zachować dopuszczalny poziom hałasu w środowisku odpowiednio:

- jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN; MN/U
- jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży – UO;
- jak dla terenów zabudowy zagrodowej: RM.

Przyjęte w planie założenia i rozwiązania lokalizacyjne uwzględniają wielkości dopuszczalne poziomów hałasu w środowisku określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku ze zmianami z 2012 r. i nie mogą powodować przekroczeń dopuszczalnych norm natężenia dźwięku na granicy obszaru chronionego. Najbardziej uciążliwym źródłem hałasu w analizowanym terenie jest ruch kołowy na drodze krajowej. Jego duże natężenie jest źródłem nadmiernego, uciążliwego hałasu w terenach przyległych. Nowe tereny zabudowy mieszkaniowej, chronionej akustycznie, wyznaczono w terenach oddalonych, nie narażonych na ponadnormatywny hałas (zał. nr 3). W terenach produkcyjno-usługowych i usługowych w przeznaczeniu dopuszczalnym przewidziano realizację zieleni izolacyjnej ograniczającej uciążliwość wynikającą z prowadzonej działalności.

13.6 Emisja pól magnetycznych

Źródłem pola elektromagnetycznego są stacje radiowe, telewizyjne i telefonii komórkowej, medyczne urządzenia diagnostyczne i terapeutyczne, urządzenia przemysłowe i gospodarstwa domowego oraz systemy przesyłowe energii elektrycznej. Urządzenia radiokomunikacji rozszewczej emitują do środowiska fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal o częstotliwości od 0,1 – 300 MHz i mikrofal od 300 do 300 000 MHz.

Na terenie sołectwa zlokalizowane są następujące źródła promieniowania elektromagnetycznego:

- elektroenergetyczne linie napowietrzne NN, ŚN
- stacje transformatorowe SN 20 kV.

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych w planie ustala się uwzględnianie dopuszczalnych wartości parametrów fizycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności.

Pola elektromagnetyczne wokół linii o napięciu 20 kV i niższym traktowane są jako nieistotne z punktu widzenia wpływu na środowisko i zdrowie ludzi. Natomiast pola elektromagnetyczne o wartościach przekraczających wartości dopuszczalne mogą występować wokół linii elektroenergetycznych wysokich napięć oraz w otoczeniu stacji elektroenergetycznych.

Dopuszczalny poziom pól elektromagnetycznych określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania ich poziomów.

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dostępnych dla ludzi pomiary wykonywane są ustawowo przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Badanie poziomu pola elektromagnetycznego w Orzeszu w 2010 r. dało wynik 0,26 V/m. Średnia wartość wskaźnika dla miast liczących poniżej 50 tysięcy mieszkańców wyniosła 0,36 V/m.

13.7 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W projekcie planu ustalono zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz zakaz lokalizacji inwestycji należących do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem infrastruktury technicznej oraz wydobywania kopalin. Potencjalne źródło zagrożenia w analizowanym terenie stanowi droga krajowa, gdzie mogą wystąpić awarie w transporcie samochodowym podczas przewozu gazu propan – butan, NH₃ oraz paliw płynnych.

13.8 Środowisko biologiczne

Planowany jest zrównoważony rozwój obszaru. Ustalenia planu zachowują istniejące tereny lasów, szpalery drzew wzdłuż dróg, zieleni wzdłuż cieków, powierzchnie wód stojących, uzupełniają tereny zieleni urządzonej, ogrodowej, izolacyjnej. Wprowadzają strefę ekotonową wzdłuż granicy lasów o szerokości 12 m.

Określają również udział powierzchni biologicznie czynnych, maksymalną powierzchnię zabudowy dla terenów zabudowy oraz ustalają wskaźnik intensywności zabudowy.

Odpowiednie wielkości wymienionych parametrów dla określonych rodzajów zabudowy zawiera tabela.

Przeznaczenie podstawowe terenu	Max. % powierzchni zabudowy	Min. % powierzchni biologicznie czynnej	Intensywność zabudowy
MN.26 do MN.37	60	20	0,01-0,7
MN.01 do MN.23	50	30	
MN.24, MN.25	30	60	
MN/U.04, MN/U.05, MN/U.06	50	20	0,01-0,7
MN/U.01, MN/U.02, MN/U.03	40	30	
U	50-60	20-30	0,05-1,2
UI	50	30	0,01-0,8
UO	40	40	0,05-1,2
UKs	30	40	0,1-1,2
US	60	20	0,005-0,1
UT	15	80	0,05-0,3
P/U	60	20	0,05-1,2
ZC	5	20	
Zmn	20	70	0,005-0,3
RM	30	50	0,03-0,6

Ponad to środowisko biologiczne chronią zapisy określające:

- zakaz lokalizacji inwestycji należących do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem przedsięwzięć realizowanych na obszarze górniczym i terenie górniczym „Suszec IV”,
- zakaz lokalizacji inwestycji należących do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem infrastruktury technicznej, wylesień, terenów mieszkaniowych o całkowitej powierzchni powyżej 2 ha, przedsięwzięć realizowanych na obszarze górniczym i terenie górniczym „Suszec IV” oraz przedsięwzięć realizowanych na terenach oznaczonych symbolami: od U.01 do U.10, US.01, PU.01, PU.02, UT.01.
- zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,

- nakaz utrzymania ciągłości elementów systemu przyrodniczego, który stanowią tereny o symbolach **ZL, R/ZL, ZC, ZN, Zmn, WS** oraz powierzchnia biologicznie czynna, zieleń towarzysząca zabudowie usługowej i mieszkaniowej, a także ciągi zieleni wysokiej wzdłuż dróg,
- zakaz likwidacji istniejących cieków wodnych,
- nakaz zapewnienia dostępu do koryta cieków,
- zakaz likwidacji istniejącej sieci melioracyjnej – dopuszcza się ich przebudowę i remonty, w tym skanalizowanie,
- zakaz realizacji zabudowy w terenach ZN i WS za wyjątkiem obiektów związanych z ochroną przeciwpowodziową,
- zakaz grodzenia nieruchomości w odległości mniejszej niż 1,5 m od granic terenów WS;
- wprowadzenie 12 m strefy ekotonowej wzdłuż granicy lasów,
- dopuszczenie realizacji w terenach MN, MN/U wyłącznie usług nieuciążliwych ograniczonych następującymi zapisami szczegółowymi:
 - dla obszarów oznaczonych symbolem MN - zakaz realizacji obiektów i lokali gastronomicznych, rozrywkowych, ogródków piwnych, stacji paliw, punktów skupu złomu i recyklingu, składów materiałów budowlanych i opałowych, obiektów i lokali w których prowadzona jest działalność związana z obsługą samochodów, warsztatów stolarskich, kamieniarskich oraz pozostałych usług produkcyjnych i usług przemysłowych,
 - dla obszarów oznaczonych symbolem MN/U zakaz realizacji stacji paliw, punktów skupu złomu i recyklingu oraz usług przemysłowych,
- ochronę rezerwowego głębinowego ujęcia wód ustaloną w pozwoleniu wodno-prawnym.

13.9 Ludzie

Przestrzeganie przepisów ustanowionych w projekcie planu powoduje eliminację zagrożeń dla zdrowia ludzi.

W szczególności dotyczy to zapisów określających:

- nieprzekraczalne linie zabudowy określające lokalizację obiektów budowlanych od dróg,
- szerokości pasów technicznych wzdłuż linii energetycznych,
- proporcje pomiędzy terenami przeznaczonymi do zabudowy i terenami przyrodniczymi,
- zasady odprowadzania ścieków i usuwania odpadów,
- zasady rozbudowy i modernizacji układu komunikacyjnego,
- ograniczenia, zakazy dotyczące lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko:
- lokalizację nowych terenów budowlanych w miejscach zapewniających ochronę przed nadmiernym hałasem,
- zachowanie terenów leśnych i wprowadzenie zieleni urządzonej i izolacyjnej,
- zachowanie istniejących przestrzeni publicznych,
- wprowadzenie ograniczeń sposobów użytkowania w obszarach bezpośrednio sąsiadujących z terenami cmentarza określonych w ustaleniach szczegółowych,
- wprowadzenie terenów rekreacji i obiektów usług sportu w zieleni,
- oddzielenie jezdni od chodnika pasem zieleni o szerokości minimum 0,5 m,
- nakaz prowadzenia działalności inwestycyjnej w terenie górniczym z uwzględnieniem informacji o przewidywanych czynnikach dotyczących prognozowanych skutków eksploatacji górniczej;
- nakaz realizacji w terenie górniczym zabezpieczeń w posadowieniu budynków przed szkodliwym wpływem eksploatacji górniczej,
- zakaz realizacji zabudowy w terenach ZN i WS za wyjątkiem obiektów związanych z ochroną przeciwpowodziową.

13.10 Dobra kultury

Realizacja ustaleń planu pozostanie bez wpływu na obiekty zabytkowe. W projekcie wyznaczono strefę „A” ochrony zabytkowych założeń urbanistycznych, obejmującą założenie pałacowo-parkowe, teren kościoła parafialnego p.w. św. Piotra i Pawła z cmentarzem rzymskokatolickim przy ul. Długosza oraz fragment ul. Żorskiej. W obrębie strefy „A” zabudowa i zagospodarowanie terenów wymaga stosowania zapisów ustawy 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Dla obszaru objętego strefą „A” ustalono w uchwale:

- 1) odnośnie obiektów zabytkowych:
 - a) zachowanie istniejących kształtów dachów (dwuspadowe, wielospadowe) oraz spadków dachów,
 - b) zachowanie tradycyjnych materiałów wykończeniowych lub odtworzenia ich z materiałów współczesnych,
 - c) stosowanie barw odtwarzających kolorystykę oryginalną oraz materiałów o kolorystyce oryginalnej,
 - d) zachowanie istniejących elementów detalu dekoracyjnego,
 - e) zakaz nadbudowy budynków,
 - f) przy wymianie stolarki okiennej i drzwiowej - nakaz stosowania stolarki o pierwotnych podziałach; należy zachować gabaryty, kształt, istniejące wnęki okienne, kolorystykę stolarki oryginalnej oraz detal architektoniczny elewacji,
 - g) dopuszcza się rozbudowę budynków w przypadku gdy rozbudowa nie spowoduje obniżenia wartości zabytkowej i architektonicznej obiektu;
- 2) zakaz przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów lub ich części prowadzących do obniżenia wartości historycznych, architektonicznych i estetycznych;
- 3) zakaz likwidacji krzyży, figur, kapliczek przydrożnych i sąsiadującej z nimi zieleni;
- 4) nakaz zachowania historycznego układu dróg, alei, placów oraz kompozycji zieleni;
- 5) nakaz realizacji ogrodzeń ażurowych przy użyciu materiałów naturalnych - np. drewno, kamień, żywopłot lub siatki ogrodzeniowej w granicach działek budowlanych, na których znajdują się obiekty zabytkowe;
- 6) zakaz lokalizacji reklam na elewacjach budynków za wyjątkiem tablic informacyjnych o powierzchni nie większej niż 0,5 m kw.;
- 7) zakaz lokalizacji wielkogabarytowych wolnostojących nośników reklamowych.

Obiekty o wartościach zabytkowych objęto ochroną w postaci ustanowienia strefy „B” ochrony historycznej krajobrazu zurbanizowanego, obejmującą teren dawnej wsi Woszczyce, gdzie ochronie podlega historyczny układ drogowy, rozplanowanie zabudowy i układ parcelacyjny, poszczególne obiekty dawnej zabudowy oraz fragment dawnego założenia pałacowo-parkowego ze stawami.

Dla obszaru objętego strefą „B” ustalono w projekcie planu następujące zasady postępowania:

- 1) dla obiektów zabytkowych:
 - a) zachowanie istniejących kształtów dachów (dwuspadowe, wielospadowe) oraz spadków dachów,
 - b) zachowanie tradycyjnych materiałów wykończeniowych lub odtworzenia ich z materiałów współczesnych,
 - c) stosowanie barw odtwarzających kolorystykę oryginalną oraz materiałów o kolorystyce oryginalnej,
 - d) zachowanie istniejących elementów detalu dekoracyjnego,
 - e) zakaz nadbudowy budynków,
 - f) przy wymianie stolarki okiennej i drzwiowej - nakaz stosowania stolarki o pierwotnych podziałach; należy zachować gabaryty, kształt, istniejące wnęki okienne, kolorystykę stolarki oryginalnej oraz detal architektoniczny elewacji,
 - g) dopuszcza się rozbudowę budynków w przypadku gdy rozbudowa nie spowoduje obniżenia wartości zabytkowej i architektonicznej obiektu;

- 2) zakaz lokalizacji reklam na elewacjach budynków o powierzchni zajmującej więcej niż 20% powierzchni elewacji (za wyjątkiem ścian szczytowych oraz reklam związanych z krótkotrwałymi wydarzeniami społecznymi, kulturalnymi, sportowymi).
- 3) zakaz lokalizacji wielkogabarytowych wolnostojących nośników reklamowych.

Ponad to ochroną ustaleniami planu objęto 13 obiektów zabytkowych, dla których wprowadzono następujące ustalenia:

- 1) dopuszcza się rozbiórkę obiektów nieruchomości grożących zawaleniem;
- 2) przy przebudowie, rozbudowie lub remoncie budynków objętych ochroną nakaz zachowania istniejących kształtów (dwuspadowe, wielospadowe) oraz spadków dachów, stosowania barw odtwarzających kolorystykę oryginalną oraz materiałów wykończeniowych o kolorystyce oryginalnej (cegła, dachówka ceramiczna);
- 3) zakaz nadbudowy budynków;
- 4) zakaz stosowania betonowych ogrodzeń w granicach działek budowlanych, na których znajdują się obiekty zabytkowe;
- 5) przy wymianie stolarki okiennej i drzwiowej - nakaz stosowania stolarki o pierwotnych podziałach; należy zachować gabaryty, kształt, istniejące wnęki okienne, kolorystykę stolarki oryginalnej oraz detal architektoniczny elewacji.

Wyznaczono strefę „K” ochrony historycznej krajobrazu, obejmującą układ kompozycyjny cmentarza przy ul. Cmentarnej w Woszczykach, gdzie ochronie podlega układ kompozycyjny założenia, aleje oraz starodrzew. W obrębie strefy „K” ustalono nakaz zachowania i rewaloryzacji historycznego układu ścieżek i alei oraz nakaz zachowania i rewaloryzacji historycznej kompozycji zieleni.

Zabytki archeologiczne w obrębie zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych chronione są przez wyznaczenie strefy ochrony archeologicznej „W” o promieniu 30 m zgodnie z rysunkiem planu i ustalenie ochrony konserwatorskiej.

14. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych analizowanego projektu planu

14.1 Zgodność projektowanego zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym

W Opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Orzesze dokonano analizy oraz oceny uwarunkowań ekofizjograficznych. Na potrzeby planowania przestrzennego wydzielono geokompleksy podstawowe (zlewnie głównych cieków), oraz geokompleksy użytkowe, czyli tereny o predyspozycjach do pełnienia określonych funkcji: przyrodniczych, użytkowych, przemysłowych. Sformułowane zalecenia dotyczące sfery środowiskowej określają potrzebę ochrony: bioróżnorodności, krajobrazu i wartości kulturowych, wód, gleb, powietrza, przeciwpowodziowej. Ponadto wyznaczono teren proponowany do objęcia ochroną krajobrazu jako Zespół Pszczyńskich Parków Krajobrazowych obejmujący tereny leśne wraz z bogatą siecią hydrograficzną i bogatą roślinnością występującą wzdłuż cieków (poza analizowanym obszarem). W projekcie planu określając przeznaczenie podstawowe terenu uwzględniono wskazanie lokalizacyjne zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym oraz istniejące zagospodarowanie terenu. Zachowano funkcjonujący teren zieleni ekologicznej i sformułowano zapisy mające na celu jego ochronę oraz możliwość jego funkcjonowania w niepogorszonym stanie.

14.2 Zgodność projektowanego zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Opracowując projekt kierowano się wytycznymi sformułowanymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Orzesze, koniecznością zagwarantowania zachowania równowagi przyrodniczej i racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska.

Równoległe z opracowaniem projektu planu wykonywana jest zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Oba projekty skoordynowane są przez zleceniodawcę w celu uniknięcia kolizji wyznaczanych funkcji terenu oraz uwzględnienia istniejącego zagospodarowania.

W Studium... dla obszaru objęty zmianą planu wyznaczono kierunki zagospodarowania zgodne z przeznaczeniem podstawowym przedstawionym w projekcie planu.

14.3 Zgodność projektowanego zagospodarowania terenów z przepisami prawa ochrony środowiska

Opracowując projekt zmiany planu uwzględniono przepisy prawne dotyczące ochrony środowiska, przyrody, dóbr kultury i inne zawarte w dokumentach:

- Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2013, poz.1232)
- Ustawa z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2013, poz.1205),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. 2012, poz.145, z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2012r.. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, (Dz. U. 2012, poz. 1031),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120 poz. 826, z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013, poz.1235 z późniejszymi zmianami).

Na terenie objętym projektem planu występują: stanowisko roślin chronionych, chronione obiekty zabytkowe, chronione obszary przyrodnicze (park krajobrazowy) oraz udokumentowane złoża surowców.

Ustalenia projektu planu w zakresie infrastruktury technicznej, minimalizują negatywne oddziaływanie wynikające z prowadzenia działalności gospodarczej człowieka na tym terenie.

Realizacja warunków dotyczących ochrony środowiska określonych w zmianie planu oraz ich późniejsze przestrzeganie spowoduje, że negatywny wpływ wprowadzonego zagospodarowania będzie nieznaczny na terenie objętym zmianą oraz terenach sąsiadujących z nim.

14.4 Ocena warunków zagospodarowania terenu wynikających z potrzeb ochrony środowiska

Rozwój gospodarczy oraz realizacja założeń projektu planu spowoduje intensyfikację zainwestowania terenów zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem. Ustalenia projektu planu w zakresie infrastruktury technicznej, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego zminimalizują negatywne oddziaływanie działalności gospodarczej człowieka na tym terenie. W ustaleniach projektu planu uwzględniono wymagania wynikające z potrzeb ochrony środowiska dotyczące głównie ochrony wód powierzchniowych, ich otuliny biologicznej, wód podziemnych, gleb, ochrony powietrza atmosferycznego, krajobrazu.

Na terenach objętych projektem nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych ani narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

14.5 Ocena skutków realizacji planu dla form ochrony przyrody oraz obszarów chronionych

Projektowana zmiana planu wprowadzająca możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, produkcyjno-usługowej i usługowej na terenach dotąd nie zainwestowanych nie narusza walorów środowiskowych i krajobrazowych. Ustalenia projektu zmiany planu nie powodują zmiany ogólnej oceny wpływu ustaleń obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego dla całej gminy. Realizacja ustaleń projektu planu pozostanie bez wpływu na przyrodnicze obiekty chronione ze względu na wprowadzoną funkcję, której skutki nie powinny być odczuwalne poza granicami terenu objętego zmianą.

14.6 Ocena zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi

Przestrzeganie przepisów ustanowionych w projekcie planu powoduje eliminację zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi. W szczególności dotyczy to zapisów określających:

- proporcje pomiędzy terenami przeznaczonymi do zabudowy i terenami przyrodniczymi,
- zasady odprowadzania ścieków i usuwania odpadów,
- zasady ogrzewania budynków z zastrzeżeniem zapisów dotyczących ochrony powietrza atmosferycznego,
- zasady funkcjonowania układu komunikacyjnego,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze negatywnie oddziaływać na środowisko za wyjątkiem wydobywania kopalin,
- konieczność usytuowania zabudowy z zachowaniem minimalnych odległości wynikających z przepisów odrębnych lub norm w stosunku do sieci urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, wód powierzchniowych i lasów.

PROGNOZA SKUTKÓW – WNIOSKI:

ELEMENT ŚRODOWISKA	PROGNOZA SKUTKÓW USTALEN PLANU
Rzeźba terenu	Wpływ lokalny mało znaczący wynikający z istniejącego ukształtowania
Powierzchnie biologicznie czynne	Ustalono wymagane współczynniki w terenach zabudowy, ubytek terenów w użytkowaniu przyrodniczym
Gleby	Nie podlegają ochronie przed zmianą użytkowania w granicach administracyjnych miast
Wody powierzchniowe i podziemne	Utrzymanie, poprawa jakości wód w wyniku stosowania zasad wynikających z przepisów odrębnych dotyczących sposobów odprowadzania ścieków
Klimat	Utrzymanie warunków, warunki przewietrzania utrzymane, możliwa poprawa jakości powietrza w wyniku ograniczenia niskiej emisji
Roślinność	Wprowadzenie zieleni urządzonej i izolacyjnej wynikające z obowiązku zachowania minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej

Zwierzęta	Nie przewiduje się znaczącego wpływu ze względu na utrzymanie zasięgu zieleni ekologicznej wzdłuż cieku, zachowanie ciągłości terenów zieleni nieurządzonej i lasów
Obszary przyrodnicze chronione	Chronione zapisami planu zgodnie z projektem planu ochrony parku krajobrazowego
Krajobraz	Walory krajobrazu zostaną zachowane, poprawa estetyki i funkcjonalności
Dobra kultury	Chronione zapisami planu

15. Ocena możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie rozwiązań, które wynikają z projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Rozwiązania zaproponowane w projekcie planu powodują ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko. Są to:

- realizacja gospodarki ściekowej zgodnie z ustalonymi zasadami oraz z przepisami odrębnymi,
- oparcie gospodarki odpadami na zasadach obowiązujących na terenie miasta, wynikających z przepisów odrębnych,
- zakaz składowania odpadów,
- eliminacja uciążliwości lokalnych źródeł zanieczyszczenia powietrza poprzez stosowanie do celów grzewczych i technologicznych systemów nieuciążliwych dla środowiska, opartych na najlepszych dostępnych technikach,
- uporządkowanie sposobu lokalizacji zabudowy, określenie powierzchni biologicznie czynnej oraz parametrów budynków,
- zachowanie i ochrona zieleni pełniącej funkcje ekologiczne,
- zachowanie niezbędnych terenów zieleni urządzonej i izolacyjnej w terenach zabudowy,
- zakaz lokalizacji inwestycji należących do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem przedsięwzięć związanych z wydobywaniem kopalin, realizowanych na obszarze górniczym i terenie górniczym „Suszec IV”.

Ustalenia projektu planu nie przewidują rozwiązań, które w pełni eliminowałyby negatywne oddziaływanie na środowisko ale w znaczący sposób je ograniczają.

16. Wnioski końcowe

1. Podsumowując, można stwierdzić, że plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje podstawowe ustalenia w zakresie określającym:

- funkcje obszaru,
- parametry rozwoju struktury przestrzennej,
- zasady ochrony środowiska,
- zamierzenia o charakterze proekologicznym.

2. Oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Woszczyce w gminie Orzesze nie powinien spowodować naruszenia równowagi przyrodniczej na obszarze opracowania, ani też ujemnych skutków dla zdrowia ludzi i obszarów chronionych.

Projekt planu zapewnia:

- warunki do utrzymania i poprawy standardów środowiskowych warunków życia,

- możliwość realizacji priorytetów gospodarczych,
- ochronę systemu przyrodniczego,
- warunki dla ochrony i wzbogacania terenów zieleni publicznej,
- ochronę przed inwestycjami mogącymi pogorszyć stan środowiska.

Dalszy rozwój zainwestowania, wzbogacenie form użytkowania, rozwój infrastruktury technicznej, mogą w różnorodny sposób wpływać na środowisko przyrodnicze. Realizacja ustaleń projektu planu w różnorodny sposób wpłynie na stan środowiska obszaru. Do przewidywanych skutków negatywnych należą; ograniczenie powierzchni terenu w użytkowaniu przyrodniczym, zwiększenie liczby użytkowników terenu, lokalne zmiany ukształtowania terenu w wyniku przygotowania terenu pod zabudowę kubaturową oraz szlaki drogowe, wzrost natężenia ruchu samochodowego, nieznaczny wzrost niskiej emisji i hałasu, wzrost zapotrzebowania na wodę i zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, ograniczenie powierzchni infiltracji wód opadowych w wyniku zwiększenia ilości powierzchni utwardzonych, ograniczenie bioróżnorodności w efekcie ograniczenia terytorium w użytkowaniu przyrodniczym. Efektami pozytywnymi są: zaspokojenie potrzeb społecznych, stworzenie nowych możliwości inwestycyjnych, zwiększenie dostępu do usług (w tym sportu, rekreacji), realizacja infrastruktury oraz sieci gazowej, której eksploatacja wpłynie na ograniczenie zanieczyszczenia powietrza, wprowadzenie różnych form zieleni poprawiających warunki mikroklimatu i estetyki, ochrona obiektów i obszarów objętych ochroną prawną. Neutralne skutki to: zmiana krajobrazu na niewielkim obszarze. Ustalenia projektu planu nie przewidują rozwiązań, które w pełni eliminowałyby negatywne oddziaływanie na środowisko. Umożliwiają rozwój sołectwa zaspokajający potrzeby mieszkańców, przy eliminacji możliwości realizacji inwestycji mogących zawsze negatywnie oddziaływać na środowisko oraz ograniczeniu inwestycji mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, a tym samym na przyrodniczy system gminy. Projekt ten realizuje cele ekologiczne, którymi są: ochrona i zachowanie bioróżnorodności regionu, poprawa jakości powietrza atmosferycznego, ochrona wód, ochrona krajobrazu i zachowanie dziedzictwa kulturowego, wdrażanie zasad nowoczesnej gospodarki odpadami. Ustalenia projektu planu są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa oraz z wytycznymi zawartymi w „Opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Orzesze” i „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Orzesze”. Zakres wpływu i przewidywanych przekształceń środowiska spowodowanych realizacją ustaleń planu mieścić się powinien w dopuszczalnych granicach, przy równoczesnym zapewnieniu terenów inwestycyjnych na wiele lat.

17. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Potrzeba sporządzenia opracowania określanego prognozą oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisów ustawy „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.” Prognoza ma na celu wykazanie, czy przyjęte w projekcie rozwiązania uwzględniają przedsięwzięcia niezbędne dla zapobiegania powstawaniu zagrożeń środowiska, czy spełniają one swoją rolę oraz w jakim stopniu realizacja ustaleń planu może oddziaływać na środowisko. Zgodnie z zapisami ustawowymi rolą prognozy jest sprawdzenie, czy w przyjętych rozwiązaniach zabezpieczony został we właściwy sposób interes środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Projektem planu zagospodarowania przestrzennego objęto tereny sołectwa Woszczyce w gminie Orzesze. Celem wprowadzanej zmiany było wyznaczenie terenów dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjno - usługowej. Przedmiotem ustaleń projektu jest rozszerzenie terytorialne obszarów o funkcjach już występujących na tym terenie.

Realizacja ustaleń planu może spowodować oddziaływanie na środowisko w związku z rozszerzeniem terytorialnym istniejących już funkcji powodującym ograniczenie terenów pozostających w użytkowaniu rolnym i przyrodniczym, wzrostem ilościowym wytwarzanych ścieków bytowo-gospodarczych i przemysłowych, odpadów stałych, rosnącą niską emisją pyłowo-gazową do atmosfery, wzrostem poziomu hałasu komunikacyjnego. W projekcie zmiany zastosowano rozwiązania chroniące środowisko takie jak: zakaz lokalizacji inwestycji należących do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko za wyjątkiem przedsięwzięć związanych

z wydobywaniem kopalin, realizowanych na obszarze górniczym i terenie górniczym „Suszec IV”, zakaz lokalizacji inwestycji należących do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem infrastruktury technicznej, wylesień, terenów mieszkaniowych o całkowitej powierzchni powyżej 2 ha, przedsięwzięć realizowanych na obszarze górniczym i terenie górniczym „Suszec IV” oraz przedsięwzięć realizowanych na terenach oznaczonych symbolami: od U.01 do U.10, US.01, PU.01, PU.02, UT.01, zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, nakaz utrzymania ciągłości elementów systemu przyrodniczego, ochronę terenów zabudowy mieszkaniowej przed uciążliwym oddziaływaniem hałasu, pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu terenów lasów oraz dolin cieków wraz z systemami stawów, ochronę wód powierzchniowych i podziemnych w efekcie prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno – ściekowej i odpadami, ochronę powietrza przez realizację zasad ogrzewania mających na celu ograniczenia niskiej emisji dla budynków jednorodzinnych.

Można stwierdzić, że zakres przewidywanych przekształceń środowiska spowodowanych realizacją ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania gminy Orzesze dla sołectwa Woszczyce mieścić się będzie w dopuszczalnych granicach.